

İşçiler silahlanın, devrime hazırlanın!
Yıl: 20 Sayı: 449

İŞÇİNİN SESİ

Gün, ortak vurma günüdür!
Nisan 1997

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!

Türkiye Komünist Partisi Merkez Yayın Organı

KARKEREN HEMÛ WELATAN YEKBİN!

1997

Yaşasın 1 Mayıs

Biji Yek Gulan!

Devrimin şanlı yolunda ilerleyen halkın bayramı meydanlarda yankılanacak!

İŞÇİNİN SESİ 20 YAŞINDA

Merkez Yayın Organımız *İşçinin Sesi*,yerel bir işçi gazetesi olarak 1974 yılında yayına başladı. 1979'da TKP'deki kavga ortaya çıkınca, *İşçinin Sesi* yepyeni bir misyon üslendi. Örgütsel atılımların yanı sıra, getirilen teorik-siyasal değerlendirmeler, örgütümüzün hızla gelişmesini, Türkiye komünist hareketi içinde etkin bir güç durumuna gelmesini sağladı. 1992 Eylül ayında Merkez Komitesi'nin kararı ile 3 yıl yayınına ara verilen *İşçinin Sesi* 1995 Eylül ayında yeniden yayına başlayarak, 1997 yılında basın hayatının 20. yılını doldurdu.

İşçinin Sesi, Türkiye işçi sınıfına karşı görevlerini yerine getirme yolunda, oportünizme ve küçük burjuva devrimciliğine karşı proletaryanın bayrağını yükselterek gelişti. Partimiz, gücünün kaynağını gören, hata ve eksiklerini tartışmaktan korkmayan Leninci tutumu başından benimseyerek yürüdü.

Bugün *İşçinin Sesi*, Türkiye Komünist Partisi'nin Merkez Organı, komünist basının başarılı bir örneğidir. Biz böyle dediğimiz için değil, uzun yıllar içinde yaşamın kendisi bunu kanıtlamıştır.

İşçinin Sesi'nin gelişme yönünü ve gelişmesinin ana nedenini şu kısa cümleyle özetleyebiliriz: ''*Gerçeği doğru yansıtmak*''. *İşçinin Sesi*, gerçekle kendi arasına, gerçeği doğru yansıtma çabasından başka bir kaygı sokmadı. Yanlış yaptığı zaman da bu nedenle aşabildi ve hep ilerledi.

Marks ve Engels Manifesto'da şöyle diyorlar: ''Komünistlerin teorik sonuçları, hiç de dünyayı değiştirmeye soyunmuş şu ya da bu kişi tarafından icat edilmiş ya da keşfedilmiş fikirlere ya da ilkelere dayanmıyor. Onlar salt varolan bir sınıf savaşımından, gözlerimizin önünde yürüyen tarihsel bir hareketten kaynaklanan gerçek ilişkileri dile getiriyorlar.''

Bu paragraftan da anlaşıldığı gibi, komünist teorinin kendisi sınıf savaşından kaynaklanan gerçek ilişkileri dile getirir. Dünyanın yalnızca doğru yorumunu değil, dünyayı değiştirmek için savaşma zorunluluğunu da içerir.

TKP, Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi temelinde örgütlenen, dünyayı değiştirmek için savaşan illegal bir partidir.

Bugün Türkiye bir yol kavşağına hızla yaklaşmaktadır. Devrimci durum hızla derinleşmekte, burjuvazinin yönetemezliği, devlet krizi ağırlaşmaktadır. Bu durum karşısında devrimci güçlerdeki birlik eğilimi güçlenmekte ve somut adımlara dönüşmektedir. Örgütlü devrimci güçler, örgütlü karşı-devrim güçleri karşısında hala güçsüzdürler, ama potansiyel olarak hiçbir güçle kıyaslanamazlar. Bu potansiyeli örgütlü devrimci güce dönüştürmedeki en önemli anahtar da, birlik sürecisini derinleştirmede yatmaktadır.

Türkiye hızla bir karar noktasına, sıcak kavgaya yaklaşmaktadır. Bu durum, devrimci hareketin tüm örgütleri için olduğu gibi, TKP için de bir ölüm-kalım sınavıdır.

Bu nedenledir ki, bugün ortamın gerektirdiği şekilde savaşımın içinde olmak son derece önem taşıyor. Partimizin 9.Kongre kararları tam da bu noktalara vurguyu vurmuş, gidilecek yolu net olarak belirlemiştir. 9.Kongre örgütün bütününe köklü bir dönüşümü işaret etti. Fakat bu dönüşüm, partimizin tarihindeki en zor ve önemli bir dönüşümdür. Bu zoru başarmak için her yoldaş kendini sorgulamalıdır. "Ben bu davada, sonuna kadar ve örgütün istediği biçimde dövüşüyor muyum" sorusunu dürüstçe kendimize sormalı ve dürüstçe de yanıtlamalıyız. Eğer niyetliysek, ikinci adım, bugünkü ortam için eksikliklerimizi belirleyip bir ana önce gidermektir. Yani komünist çalışmayı hayata geçirmeliyiz.

TKP Merkez Komitesi'nin, Merkez Organ'da başlattığı açık tartışma son derece önemlidir. Bugün hızlı bir şekilde gelişmeli ve büyümeliyiz. Partimizin, ortamın zorunlu kıldığı güce ulaşmasının önündeki engeller, zaaflar, eksiklikler nelerdir ve bunları aşmanın somut yolları nelerdir? Partimizin, bu tartışmadan da başarıyla çıkacağına inanıyoruz.

Haydi yoldaşlar var gücümüzle hep birlikte çalışalım. *İşçinin Sesi*'ni daha nice başarılı 20 yıllara taşıyalım.

N. Çelik

İGD'li gençlik, sözüyle ve eylemiyle günün gerçeklerini derinden kavradığını kanıtlıyor

Gençlik militan bakışıyla geliyor

İGD'li gençler, 2 broşür yayınlayarak bir eğitim dizisi başlattılar. ''*Şeriata karşı ölümüne dövüşelim*'' ve ''*Gerilla Savaşı*'' broşürleriyle gençlik, hem sözüyle, hem eylemiyle işçi sınıfının devrim yolunda ilerlediğini gösteriyor.

Lenin'in, ''*Gerilla Savaşı*'' isimli makalesini temel alan ikinci broşürün *önsöz*'ünde özetle şöyle denmektedir:

''(...)temel belgimizin geleneğin 76 yıldır kanıyla can verdiği, '*gençliğin yolu işçi sınıfın devrim yoludur*' belgisi olduğunu belirtmekte yarar var. Neden, 'yolumuz işçi sınıfın yolu?' **Gelenek**, 76 yıl boyunca hiçbir şeyin değilse bile, can alacı önemde olan 'işçi sınıfının öncü sınıf, hegemon sınıf' olduğunu kanıtlamanın, bu inancı yaşatmanın kavgasını verdi...Geride kalan 'tek kişi' her zaman bu noktadan yola çıktı.

''**Kavga, doğru hedef belirlemeyle başarıya ulaşır.** Doğru hedefe yürümeyen çok yol alır, çok şey başarır, ama ne yazık ki, gittiği yer varmak istediği yer olmaz.

''Biz hedefe varmak istiyoruz. Türkiye'de işçi sınıfının öncülüğünde zafere ulaşacak olan **İleri Demokratik Halk Devrimi'ni** istiyoruz. Bunun için de '**kavganın anahtarı doğru bilinçtir**' sözünden bir milim bile kaymamaya çalışıyoruz.

''Bu noktada ülkemizde hiç bilinmeyen ama üzerinde herkesin konuşmaya çalıştığı 'gerilla savaşı'na bakışı işleyen Lenin'in temel makalelerinden biri olan '*Gerilla Savaşı*'nı sunmayı bir görev, bir başlangıç olarak kabul ediyoruz. Peru'da bugün MRTA'lı yoldaşların vermiş oldukları direniş, bu konunun güncelliğini bir kat daha artırmıştır.''

''*Şeriata karşı ölümüne dövüşelim*'' broşüründe de şöyle denmektedirler:

''(...)Refah Partisi'ni bugünlere getirenler, o 'laik' burjuva politikacılarıdır... Islamiyet, islami politik bir harekete dönüştüğünde, çağdaş uygarlığın önüne dikilebilecek en büyük belalardan biri olacaktır...

''Yüzyılların getirdiği gelişmeyi bir karanlık gecenin sabahında süpürmeye kalkan kara sesle böyle mi mücadele edilecek? Homurdanmak, mızmızlanmak, vırvırlanmakla mı? Bugünkü koşullarda şeriata karşı tutarlı, etkili bir mücadale düzen partilerinden beklenemez. Bu partilerin Refah Partisi'ne karşı bugün kem küm etmekten, yarın daha da güçlenirse üzerlerine orduyu sürmekten başka yapacakları yoktur. Halk diliyle, 'kırk katır mı, kırk satır mı?' deniliyor. Ölümler arasından ölüm tercihi yapmamız isteniyor.

''Şeriatın ne olduğunu, emekçilere ne getirip ne götürdüğünü İran, Cezayir, Afganistan örnekleriyle gördük. 'Adil düzen' sahtekarlığını da görüyoruz. Buna karşı 'laikliğin bekçisi' gibi göstermeye çalıştıkları ordunun da ne olduğunu darbeleriyle biliyoruz.

''Susurluk çetesiyle başlayan devlete karşı eylem süreci, 'sürekli aydınlık için 1 dakika karanlık kampanyası' ile şeriatçı, Sivas katliamının gönüllü avukatı, ölüm orucu direnişlerindeki 12 devrimcinin ölümünden sorumlu, 'hem içi hem dışı kara kazan' 'adalet' bakanı Şevket Kazan'ın 'mum söndü' hakaretiyle artarak devam etmektedir.

''Bu çeteci, kontrgerillacı, kapitalist düzene, şeriata, 'laik' ordu aldatmacasına karşı tüm halkımızın tek kurtuluş yolu işçi sınıfımızın siyasal öncülüğünde gerçekleşecek İleri Demokratik Halk Devrimi'dir.''

R.Yürükoğlu yoldaşın, ''*İslamcı siyasal harekete karşı halkın aktif birliğini sağlamak tarihsel görevdir*'' başlıklı yazısının da bulunduğu broşürde, birleşmenin, mücadele etmenin nedenleri ele alınıyor, hedefler belirleniyor.

Gençlik, militan bakışıyla geliyor. ●

İŞÇİNİN SESİ
Türkiye'den 1 kitap göndererek abone olunabilir.
Yazışma adresi: PO Box 513 London, N1 4AR
★ Web site adresi: http://members.aol.com/TKPIS
E-Mail adresi 1: mesajis@aol.com
E-Mail adresi 2: sohbetis@aol.com
★ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

1 Mayıs 1997'de halkın isyanı ALANLARDA

Devrimin şanlı yolunda ilerleyen halkın bayramı meydanlarda yankılanacak

Emeğin, onurun, kavga günü 1 Mayıs yaklaşıyor...Kavgamızı, hıncımızı boşalttığımız değil, bilediğimiz gün 1 Mayıs yaklaşıyor... Her boydan sömürücüye karşı öfkemizi, acımızı bir yumruk olarak gösterdiğimiz 1 Mayıs yaklaşıyor... Gün geçtikçe güçlenen umudun alanları zaptettiği gün 1 Mayıs yaklaşıyor...Evet, zorlu sınav 1 Mayıs 1997 yaklaşıyor.

1 Mayıs 1997 çok sorunun yanıtını verecektir. Şiddetlenecek baskılara rağmen halk gösterilere katılacak mı, ya da ne düzeyde katılacak? Katılanların militanlığı ne boyutta olacak? Burjuvazi, tüm "kirli çamaşırları" ortalığa dökülmüşken, birbirini neredeyse saç saça baş başa yerken bile, "devlet güçlüdür" edalarını elden bırakmayacaktır. Ve 1996'nın 1 Mayıs'ı gibi bir 1 Mayıs geçirmemek için elinden geleni yapacaktır. 1 Mayıs bu baskının altından kalkabilecek mi, geçen yılı yakalayabilecek mi, geçen yılın düzeyini aşabilecek mi? Susurluk'a karşı yoğunlaşan büyük tepki 1 Mayıs'la beraber alanlarda akmaya devam edecek mi?

Bu soruların yanıtları, ülkenin önümüzdeki yakın evrede gideceği yönü belli edecek, derinleşmekte olan devrimci durumun nasıl bir seyir izleyeceğini gösterecektir.

Hoşnutsuzluğu devrime ilerletelim

Biliyoruz ki, *emperyalizmin zayıf halkası Türkiye'de* her ufacık hakkın elde edilmesi, herşey, dişle tırnakla kavga istiyor. Ama Türkiye'nin bugünkü koşulları bununla da kalmıyor, devrime gebe bir ortamı anlatan devrimci durum koşulları yaşıyor. Ezilenler artık eskisi gibi yaşamak istemediklerini dile getiriyorlar. Burjuvazi artık eskisi gibi yönetmekte zorlanıyor. Bunların sonucunda da her gün yığınsal eylemler gittikçe artıyor. Yani dişle tırnakla kavga şimdi çok daha çarpıcı, çok daha acı, çok daha açık ilerlemektedir. Burjuvazi düzenini sürdürmek için mücadele verirken, ezilen, sömürülen halk kesimi de her gün bir adım daha ilermektedir.

Devrimci harekette birlik eğiliminin güçlenmesi, halkın kendiliğinden eylemlerinin artış göstermesi geleceğe ışık tutmaktadır. Birlikte yürütülecek kavga Türkiye'yi aydınlık yarınlara götürecektir. Bu birlikte, ortak hareket etme duygusu, 1 Mayıs 1997'de, geçen yıla oranla çok daha güçlü olarak yansımalıdır.

İşçi sınıfının şanlı bayramı 1 Mayıs yaklaşırken, kabaran işçi hareketine karşı sahnelenecek çeşitli hain "oyunlara" uyanık olmalıyız. 1 Mayıs'ta alanlarda sel olup akmamızı engellemek için her yolu deneyeceklerdir. 1 Mayıs'ın alanlarda değil de, salonlarda kutlanması önerisi işte bu çerçeveye hizmet eden anlamdadır. Yığınla sorunun, milyonlarca işsizin olduğu, açlığın kol gezdiği, işçinin sendikalara güveninin kırıldığı bir dönemde, tam da Türkiye'nin gittiği yolun eğilimine ters, 1 Mayıs'ı salonlara hapsetmek son derece yanlıştır, burjuvazinin ekmeğine yağ sürmek demektir. 1 Mayıs, sorunlarımızı, birliğimizi ve mücadele azmimizi tam bir işçi disiplini içinde alanlarda, meydanlarda haykıracağımız gündür. 1 Mayıs mutlaka alanlarda kutlanmalıdır, kutlanacaktır.

"Provakasyon olur" mantığı ile alanlara akmayanlar, alanlara akılmasını engelleyenler, işçi hareketine asıl en büyük provakasyonu yapanlar olacaklardır. Biz işçi sınıfına ve onun örgütlerine güveniyoruz. Yeter ki üzerimize düşenleri iyi yerine getirelim, iyi örgütlenelim. Halkımız, "aydınlık Türkiye için 1 dakikalık karanlık" eylemleriyle güzel günlere susamışlığını göstermiştir ve özellikle son iki yılın yoğun militan eylemleri ile alanlarda neler yapılabileceği çok iyi sergilemiştir. Türkiye emekçi halkı bu eylemleriyle çaresiz olmadığını, güçsüz olmadığını, tam tersine yeni yaratıcı eylemlerle de devletin takipçisi olduğunu göstermiştir. Halkın devlete karşı başlattığı mücadelede örgütlülük artarak alanlarda devam etmelidir.

Haydi işçi arkadaşlar,

Şubelerden başlayarak sendikalarınızı sıkıştırın. 1 Mayıs eylemi, alanlara işçiyi taşıyarak hükümeti de devirebileceklerini gösteren Türk-İş eylemlerinden geri kalmamalıdır. Susurluk kazasından sonra gelişen ortamda birleşen gücün devamını sağlayalım. Konfederasyonların ortak hareket etme kararlarını işçiler zorlamalıdır. Sendikalarını omuzlayıp, ortak buluşma meydanına gelmelidir. 1 Mayıs'ın şanına bu yakışır.

Bağnaz milliyetçileri yedeğine alan şeriatçı partinin her ilerleyişi, işçi sınıfının demokratik-sendikal haklarına, tüm kazanılmış kadın haklarına, düşünce özgürlüğüne, her türlü örgütlenme hakkı ve özgürlüğüne, akademik, bilimsel ortama karşı büyüyen *tehdit ve tehlike* demektir.

Özgürlüklerimizi, haklarımızı, özlem ve taleplerimizi, toplumsal gelişmenin ve insanlığın düşmanı gerici-çeteci güçlere karşı savaşım temelinde yükseltmek zamanıdır.

Laik ve demokrat insanlığın üyeleri, işçileri yalnız bırakmayın. Bu büyük günde aslında aynı temelden kaynaklanan sorunlarımızın çözümü için alanları dolduralım. Çetecilere, yobazlara darbe indirelim.

Hedefimiz: **1 Mayıs'a daha yığınsal, daha militan çıkmak!**

Haydi öncü unsurlar!

Haydi yoldaşlar, bu zorlu sınavı en güzel şekilde verelim, Bu sınavı hem Türkiye'nin geleceği açısından, hem partimizin geleceği açısından en güzel şekilde verelim.

1 Mayıs 1997'yi Türkiye'nin güzel yarınlara ulaşmasında kaldıraç yapalım. Bu 1 Mayıs'da alınacak sonuç, gelecek dönemde neleri hedefleyebileceğimizi gösterecektir.

1 Mayıs nasıl gelirse gelsin, örgütün çalışmasının da aynası olacaktır. Merkez Komitesi'nin koyduğu amaçlar ve direktifler çerçevesinde ve yine onun ısrarla istediği ruhta çalışmalarımızı sürdürelim ve bunu 1 Mayıs'ta gösterelim. Bu 1 Mayıs bunun da göstergesi olacaktır.

Komünistlerin görevi, hem gelişmekte olan devrimci birliğin bu 1 Mayıs'ta ilerlemesini sağlamak, hem de halkın toparlanmış militan birliğinin sürekliliğini sağlamak, ilerletmektir. Yerimiz Kadıköy, ya da Abide-i Hürriyet, Anadolu'nun hangi meydanı olursa olsun, işçi yığınlarıyla, devrimci hareketle birlikte sel olup akmak, burjuvaziyi köklerinden sallamaktır.

Bunun için ev, ev dolaşmamız gerekiyorsa dolaşacağız. Uğramadığımız emekçi varsa uğrayacağız. Diyeceğiz ki, "Susurluk kazası ile ortalığa paçavra gibi dökülen devletten hesap soracağız, birleşik gücümüzün onları yeneceğini göstereceğiz, 1 Mayıs ezilen emekçilerin günüdür, gelin birlikte kenetlenelim." Eğer bu çalışmalar içinde "yorgunluktan ölüyor" duruma gelmediysek, iyi çalışmıyoruz, görevimizi iyi yapmıyoruz demektir.

Hedef gösteren pankartlarımızla, kızıl bayraklarımızla, kızıl kafa bantlarımızla alanı kıpkızıla çevirmeli, görkemli olmalıyız. Hazırlıklarımız sürekli gündem maddesi olmalı, gelecek tehlikelere karşı önlemleri almalıyız. En iyi önlem, kitlelerle birlikte alınacak tavırdır. Milyonların taşıdığı pankartları burjuvazinin engellemesi zordur. Üstelik kızıl kafa bantlarımız halkın alnındayken anlam kazanır, pankartlar işçilerin ellerinde yücelir.

Kadın, erkek, yaşlı, genç, Türk, Kürt, Alevi, Sünni herkes alanda buluşmalıdır. Çağrımızı herkese ulaştırıp, 1 Mayıs'ın kavga tarihini anlatıp alanlara getirmeliyiz. Yorulmadan, bıkmadan, "bu da artık Türkiye'de olanları anlamamışsa, ne yapayım" demeden kapıları çalıp alanlara getirmek ana görevimizdir. Ancak bu şekilde yanaşılan bir çalışma ile biz 1 Mayıs'ları gerçek, özgürlüğün ve demokrasinin kol gezdiği ortamlarda bayram olarak kutlama mutluluğuna erişiriz.

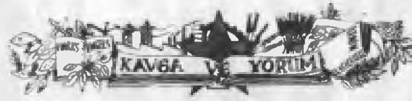
Şimdi hazırlanma, örgütlenme, safları sıklaştırma, savaşan güçlerin birliğini pekiştirme günüdür.

Haydi burjuvazinin yelkenini suya indirmeye! Haydi 1 Mayıs'ta kavgamızı, memleketi güzel yarınlara ulaştırmanın kaldıracı yapmaya!

Yaşasın işçilerin birliği, halkların kardeşliği!

Susurluk'tan hesap soralım, 1 Mayıs'ta buluşalım!

Türkiye Komünist Partisi

R. Yürükoğlu

İNANILMAZ KÜBA!

Zaman göreceli bir kavramdır. Bir saat hep aynı bir saat değildir. Rutin giden bir üç ayın nasıl geçtiğini anlayamazsın. Ama bir yere 8 günlüğüne gidersin, o üç aydan daha uzun yaşamışsın gibi gelir. Devrimci durumda on yıllar, yirmi yılların iki güne sıkışması gibi. Küba'da geçirdiğimiz 8 gün de öyle oldu, bir ufak yazıya sığmaz.

Yalnız şunu söyleyeyim: Kendimi kandırdığım yaşları çoktan geride bıraktım ve de görmediğim sosyalist ülke çok azdır. Kimisinde yıllarca, kimisinde aylarca yaşadım, kimisine de onlarca kez gittim geldim. Bu kadar etkilendiğim bir ülke olmadı.

Bir teori, hangi ülkeye giderse o ülkenin kimliğini alır. Aynı Marksist teori, Avrupa'da neredeyse sosyal demokrat ama son derece demokratik bir çizgi haline geliyor. Doğu Avrupa ve Asya'da son derece totaliter, diktatör, hatta Uzak Doğu'da bir çeşit dinsel yapı kazanıyor. Küba nasıl bir ülke? Bir kez, inanılmaz derecede güzel bir müzikleri var. Sonra, deniziyle, kumuyla, palmiye ve hindistan cevizi ağaçlarıyla muhteşem bir güzellik. Ve sıcak bir iklim. Şimdi böyle bir ülkede, aynı teorinin, o iyi tanıdığımız baskıcı, totaliter devlet düzenine araç olmasının olanağı yoktur. Dolayısıyla, en sonda söylemem gereken şeyi başta söyliyeyim: Küba halkı mutlu. Baskı yok, devlet halkın tepesinde değil!

Türkiye'de Yunan bayrağını gömlek yapıp dolaşabilir misin? Küba'da kimisi Amerikan bayrağını gömlek yapmış dolaşıyor, kimse karışmıyor. Akşamları evlerinin önünde oturuyorlar. Çok insan bir müzik aleti çalıyor, o yandan komünist parçalar, bu yandan başka bir müzik geliyor, hiç farketmiyor. Televizyonu açıyorsun, Küba haberleri, Küba filimleri, ondan sonra Amerikan filimleri. Bunlar, sosyalist ülkelerde yaşayan insanlar için olacak şeyler değildi

Küba halkı büyük çoğunluğuyla gerçekten sistemin ardında duruyor. Bunun önemli bir nedeni, ikinci, üçüncü kuşağın da, dünyanın başka yerlerinde, Vietnam'da, Angola'da, Mozambik'te, Etyopya'da, Granada'da devrim mücadelesine yüzbinlerle katılmış olmasıdır. O zaman başka oluyor. Öteki sosyalist ülkelerde ikinci kuşak ne polis bilmiş, ne ev kirası, ne grev bilmiş, yalnızca kendi devletinin baskısını bilmiş. Nasıl olacak da o devrimi savunacak? Küba'da Fidel'in bir tane resmini ya da heykelini göremiyorsun, hep devrim için ölmüş kahramanların resimleri. Brejniyef'in resimleri her yandan sarkardı. Yaşarken adamın heykeli dikilir mi? Bu kültür farkından ileri geliyor. Onlar, gerçekten tarihin girmediği yerlerde kurulmuş tırnak içindeki sosyalist ülkelerdi. Bu da Amerika'nın dibi, Karayipler. Yine diyorum, teori, uygulandığı ülkenin renklerini alıyor.

ABD ambargosu bellerini büküyor. Havana'da otobüs işletmesinin yakıttan tasarruf yapması gerekiyor. Ne yapmışlar, büyük kamyonların önünü getirmişler, iki otobüs kasası yapmışlar, arasını da yine bir otobüse yakın büyüklükte, ama daha alçak bir parçayla kapatmışlar, kamyona takmışlar. Yani üç otobüs uzunluğunda ve deve hörgüçü görünümünde birşey. Hava da sıcak. Halk bu otobüslere deve adını takmış. "Bizim deve geldi" esprisi yayılmış. Halk otobüslere deve demeye başlayınca, hemen yetkililer de otobüslere deve adını takıyorlar. Her otobüse de bir deve resmi çiziyorlar. Bu çok şey anlatıyor. Bu tutum alınmasa, belki sistemi kötülemeye giden bir alay çizgisi gelişecek. Sovyetler'de böyle şeyler çok oldu. Tam tersine sistem espriyi sahipleniyor. Öyle olunca, devletle halkın duyguları bütünleşiyor.

Ada, mamur bir ada. Şu amborgo olmasa. Şimdi ABD, Helms Burton yasası diye birşey çıkardı: Ülkeden kaçmışların evleri var, boş duruyor. O binaları Küba'da iş yapmaya gelen şirketlere kiralıyorlar. Yeni yasaya göre, Amerikan vatandaşı olan birisinin evini herhangi bir firma kiralıyorsa, o firmaya karşı, ya Amerikan mahkemelerinde, ya da o firmanın ülkesindeki mahkemelerde Amerika devleti dava açacak. Tam bir zorbalık.

Kaçma işi de çok ilginç. Yarısı ölerek, yarısı kalarak Berlin duvarını aşar gibi kaçılmıyor. İsteyen serbestçe gidiyor. Bu da birşey gösteriyor. Devrimin halka güvendiğini gösteriyor. İsteyen gider diyor. Hayır gidemezsin, gideni vururum demiyor.

Sovyetler Birliği çöktükten sonra, dolarla bire bir durumda olan peso çöküyor. Korkunç bir sıkıntı yaşanıyor. 320 peso 1 dolar etmeye başlıyor. Bu, durup dururken dışarıdan aldığın malların 320 misli pahalılaşması demek. Bir malı 1 pesoya alırken, ertesi günü 320 pesoya alıyorsun. Ekonominin buna dayanması olanaksız. O zaman derhal doları tüm ekonomi çapında ana para kabul ediyorlar. Büyük bir cesaret işi. Bunu yaptığın zaman, eğer alt yapın yeterince güçlü değilse, tüm ekonomi 3 gün içinde yıkılır gider. Ne oluyor?

1994'de 150 peso 1 dolar ediyor.

1995'de 32.1 peso 1 dolar ediyor.

1996'da ise 19.2 peso 1 dolar ediyor.

1997'de 1 doların 7-10 peso arasına düşmesini bekliyorlar, daha sonra da pariteyi amaçlıyorlar. Bu, ekonominin gücünü gösteriyor. Bunu yapabilecek kapitalist ülke çok az bulunur. Ve yapıyorlar.

1989-93 arası korkunç bir durum var. Herşeyi karneye bağlamışlar. Anlatılır gibi değil. Yaşamın her alanında, en umulmadık konuda bile beklenmedik sorunlarla karşılaşıyorlar ve ama adım adım da aşıyorlar. Örneğin dev gibi inekleri var. Daha çok süt versin diye, Demokratik Alman Cumhuriyetinden aldıkları yapay yemle beslemişler yıllar yılı. Şimdi o yem yok ama hayvanlar da ot yemeği unutmuş. Yavruları da öyle. Her yan çayır, ama inek çayırı yiyemiyor. Oysa doğumdan 9 yaşına kadar tüm çocuklara süt bedava. Bu 90 yılının sıkıntıları içinde üst sınırı 9'dan 7'ye indirmişler ama yine yapıyorlar, ülkenin tüm süt üretimi çocuklara gidiyor.

Üretkenlik 1995'de % 2.7, 1996'da % 8.5 artıyor. Ama çok bilinçli bir şekilde ücretleri üretkenliğin altında yükseltiyorlar. Her taraftan kurtarıp ekonomiyi düzeltmeye çalışıyorlar. 1994'le birlikte eğri yükselmeye başlıyor. Zaten pesonun iki-üç yıl içinde bu kadar güçlenebilmesi de gösteriyor. Bizim kaç liramız bir dolar? 120 bin liramız bir dolar!

Ekonominin büyüme hızına bakarsanız, tarım, balıkçılık ve avlanma 1995'de % 4.2 büyüyor, 1996'da % 17.3 büyüyor. Yapım endüstrisi 95'de % 6.4 artıyor, 96'da % 7.8 artıyor. Fakat yapım endüstrisisinde hala kriz sürüyor. İnşaat 95'de % 7.3, 96'da % 30.8 artıyor, büyük patlama var. Turizm, başı çeken sektör, en büyük geliri getiren sektör değil, hala üçüncü ama büyüme hızıyla başı çeken sektör. 1995'de % 20 artıyor, 96'da % 30 artıyor, 97'de % 50 artacak. 1996'da 1 milyon turist geliyor.

Yatırımlar 1995'de % 4.2, 1996'da % 54 artıyor. İhracaat 1995'de % 20 artıyor, 96'da % 33 artıyor. Ambargoya rağmen.

İşsizlik oranı, 1996'da % 6-7 arasında oynamış. Sosyalist ülkede işsizlik olmaz derler değil mi? Vardı. Hem de nasıl vardı, gizliyorlardı. Küba ise açık konuşuyor. O nedenle de rahat, halktan birşey gizlemeye gerek yok.

1997 için öngördükleri, balıkçılıkta % 12, nikelde % 20 artış, çelikte % 50'den fazla artış. Yani 1997'de endüstiriye yüklenmeye çalışıyorlar. Çimentoda % 15, tekstilde % 130, ulaşımda % 6 artış öngörüyorlar.

Özellikle 1995-96'da hızlanan bu kalkınma, şu son derece engelleyici 3 koşul altında gerçekleşiyor. Bir kere, yeni Helmz Burton yasası ile amborgo müthiş şiddetlendirilmiştir. Ambargo öncesinde 376 yabancı şirket iş yapmak için başvurmuş ama yasadan sonra, yasaya rağmen Küba'ya gelen şirket sayısı yalnızca 11.

İkincisi, bu dönemde asrın en büyük kasırgası yaşanıyor. Denizden yüzlerce metre içerideki binaların ikinci katlarına çıkıyor su. Herşeyi yeniliyorlar, varolanı da yenilemeye harcamak zorunda kalıyorlar.

Üçüncüsü, o yıllarda Küba'nın sattığı şekerkamışı, nikel vb. gibi ürünlerin dünya ☞

pazarlarında fiyatları düşüyor. Bunun sonucu şöyle bir durum var: Tarım dış satım miktarı 1995'de, 1994'e göre çok daha yüksek, fakat satışların değeri % 25 daha az. Eskiden 1 kilo satarken iki kilo satıyorsun, ama bir lira alırken 75 kuruş alıyorsun.

Bu üç büyük engele rağmen bu büyük kalkınma var.

Küba'da hala birinci büyük sektör şeker kamışı. İkinci büyük sektör, bu yeni kalkınma döneminde hızla yükseltilen balıkçılık. Deniz ürünlerinin büyük çoğunluğunu Fransa'ya gönderiyorlar. Turizm üçüncü geliyor ama yükseliş hızı çok, %50.

Küba'nın gerçekten göz kamaştıran bir yönü var, **sağlık sistemi**. Pek çok Avrupa ülkesinden çok ileride. Çok gurur verici. Hiçbir alanda uzman açıkları yok. Lise sona kadar eğitim zorunlu. Toplumun yarısından çoğu da üniversite mezunu. Ama gereçlere ihtiyaç müthiş. Böyle bir durumda bir sağlık servisi ki, (zaten hiçbir zaman kısıntı yapmıyorlar, en derin kriz döneminde bile oraya yatırımı kısmamışlar) teknolojisi birincisi sınıf. 300.000 doktor var. Şimdi, sağlık hizmetlerini ikinci, üçüncü büyük gelir kalemi yapmaya çalışıyorlar. Ama kapitalist ülkeler çeşitli yasalarla engelliyorlar. Çünkü baş etmeleri pek kolay değil. Vietnam'da, Graneda'da, Afrika ülkelerinde yıllar yılı Küba'lı doktorların çalışmasıyla, hiçbir ülkede bilinmeyen hem doğal ilaçlar, hem çeşitli aşılar geliştirmişler.

dediğim gibi, 1988-93 arası inanılmaz zorluklar yaşamışlar. Savaş yıllarından beter. Ama büyük bir yaratıcılıkla sorunların üstüne gidiyorlar. Yazının başında söylediğimi bir daha yineleyeceğim. Küba halkı rahat ve neşeli, toplumda demokratik bir ortam var, özgürlük havası var. Eski sosyalist ülkelerde, "parti senin için düşünür" yaklaşımı vardı, Kafka'nın romanlarındaki gibi bir hava vardı. Küba'da yok öyle bir şey. Beş yıllık planların hazırlanışı bile çok farklı. Plancılar ve parlamento yalnızca eğilim belirliyor, önümüzdeki 5 yıl içinde şu sektörlere ağırlık vermek iyidir diyor. Gerisi tamamen işyerlerinde tartışılarak belirleniyor.

Küba'nın niyeti sosyalisttir. Bayrağı sosyalisttir. Gitmekte olduğu yön sosyalizmdir. Son derecede doğru şeyler yapıyorlar.

Öteki sosyalist ülkelerin büyük yanlışı, sosyalizmin gerektirdiği teknik düzeye ulaşmadan, sosyalist üretim ilişkilerini getirmeleriydi. *Zayıf Halka* kitabından hatırlarsanız, bir çadır kurdular, içi boş. Ve sandılar ki, sosyalist üretim ilişkilerini getirerek, üretken güçlerin gelişmesini hızlandırabilirler. Tam tersi oldu, üretken güçlerin gelişmesi engellendi. Onun için sosyalizme hazır olmayan ülkelerde devrim yapıldıktan sonra sosyalizmi kurduk dememek gerekir. Çünkü mekanik enerji temelinde, makina temelinde sosyalizm kurulmaz. Tarihte her üretim biçimi ayrı bir enerji biçimi ile belirlenmiştir. Elektronik ve robotik, sosyalizmin ancak kurulabileceği teknolojik düzeydir. Bu düzey gelmeden sosyalizmi kuramazsın. Yapman gereken, ekonomiyi hızla geliştirmek, insanları rahat bırakmak, amacını düzgün söylemek. Küba bunu yapıyor.

Üretken güçlerin gelişme düzeyi sosyalizme hazır olmayan ülkeler için NEP programı zorunludur. Küçük girişime izin vermek gerekir. Nasıl devletleştirirsin adamın tavuğunu? Büyük tavuk fabrikaları olursa, ülke çapında üretim yaparsa, devletleştirebilirsin. Adamın bir atını, iki koşumunu nasıl devletleştirirsin? Sovyetler Birliği'nde öyle yaptılar. Küba bunu yapmıyor. Devlet yapabildiğini yapıyor ve yüksek teknoloji ile yapmaya çalışıyor. Yapamadığını da, yap, sen istediğini yap diyor.

Küba, insanlığın tanıdığı en güçlü ülkenin, ABD'nin, hastalık düzeyindeki düşmanlığı altında, sosyalizm bayrağını, tüm dünyanın ilerici insanlığı adına, onurla taşıyor.

Yaşasın Küba'nın kahraman halkı!

R. Yürükoğlu Yoldaş'ın Küba Avrupa Enstitüsü'nde verdiği seminerden bölümler

TÜRKİYE DEVRİME GİDİYOR

Başta şunu belirtmeliyim ki, Küba'lı komünistlerin ülkemize dönük ilgilerini ve geniş bilgilerini görmek benim için mutlu bir süpriz oldu.

Biz, Türkiye'nin çok önemli bir ülke olduğunu ve Türkiye'deki değişimlerin, Avrupa ve Doğu ülkeleri içinde olmak üzere, tüm bölgeyi etkileyeceğini düşünüyoruz. Sizlerin bu ilginiz de, ülkemizin konumu hakkındaki düşüncelerimizi kanıtlıyor.

Türkiye 1960'dan beri hızlı bir endüstirleşme içindedir. Bugün bir çok sektör, teknolojik olarak hatta Avrupa'dan öndedir. Özellikle tekstilde ve telekomünikasyonda. Türkiye'de 10 yıl önce kurulan telekomünikasyon sistemi daha yeni İngiltere'ye kurulmaktadır.

Fakat bu endüstriyel gelişme, Türkiye emperyalist ülke olmadığı için, doğrudan işçi sınıfının sırtından olmuştur. Son yıllara dek Türkiye burjuvazisinin tek pazarı iç pazardı. Bu nedenle, Türkiye'deki bu hızlı gelişme, işçi sınıfı ile burjuvazi arasındaki çelişkileri şiddetlendirmiştir.

On yıl kadar önce Kürtler ulusal haklarını istediler. Burjuvazi kesinlikle kabul etmedi. Türkiye'de Kürtlerin varlığını bile kabul etmedi, onların "dağ Türkleri" olduğunu söyledi. Bunun üzerine, Kürt halkı ile Türk ordusu arasında açık bir iç savaş başladı. Bu savaş her yıl da gelişti, büyüdü ve Türkiye bütçesinde büyük bir yer tutmaya başladı. Resmi sayılara göre, gayrisafi milli hasılanın 1/3'ü bu haksız savaşa ayrılmaktadır. Fakat bu resmi sayıdır. Resmi olmayan ama gerçeğe daha yakın sayılara göre, bu oran daha yüksektir.

İşte, Kürt halkına karşı yürütülen bu haksız savaşın faturası, bugünkü durumun en önemli nedenlerinden biridir. Bu savaşın yarattığı mali kriz, devlet ekonomisini felce uğratmıştır.

Bu nedenle, bir kesim burjuva farklı bir fikire geldi. Hangi kesim? Özellikle ülkenin güvenlik güçlerinin bir kesimi, savaş için yeni kaynaklar bulmak gerektiğini düşündüler. Ve bunlar bir takım gizli örgütlenmeler yaratarak eroin kaçakçılığına ☞

başladılar. Başlarda, Doğu dünyasından Avrupa'ya giden trafiği ele geçirdiler. Fakat bugün, günlük gazetelerin verdiği bilgilere göre, Türkiye'de 200'ün üzerinde eroin imalathanesi çalışmaktadır. Avrupa'da kullanılan eroinin %70'den fazlası şimdi Türkiye'den gitmektedir.

Bir kaç ay önce bir araba kazası oldu. Bu kazada 3 kişi öldü, bir kişi kurtuldu ama önemli olan bu arabadakilerin kimlikleriydi. Biri Kürt bir milletvekilidir, ki 10.000 kadar silahlı adamıyla PKK'ye karşı savaşmaktadır. Bir diğeri, İstanbul emniyet güçlerinin başı, biri de eroin kaçakçılığından ve çeşitli cinayetlerden Interpol tarafından aranan birisidir. Bu kaza Türkiye'de çok büyük bir skandal başlattı ve bu skandal hala sürüyor.

Bir ay önce ikinci bir gelişme oldu: Almanya'da bir mahkeme bir davaya bakarken, Türkiye'de bazı önemli devlet adamlarının uluslararası eroin işinin arkasında olduğunu söyledi. Tansu Çiller'in adı verildi. Ardından İngiltere, Fransa, Belçika da buna benzer açıklamalar yaptılar. Bu gizli örgütler, aynı zamanda kayıplardan ve faili meçhul cinayetlerden de sorumludur. Neden bunları anlattım? Çünkü şu gerçeği saptamada önemlidir: Burjuvazi eskisi gibi, eski bildik yöntemleriyle yönetemiyor. Burjuvazinin irade birliği parçalanmaktadır. Bu belirtmemiz gereken birinci olgudur.

İkinci olarak, işçi sınıfı ve emekçi kesimler de eskisi gibi yaşamak istemiyorlar. Bunu, ülkedeki sınıf mücadelesine bakarak anlıyoruz. İki örnek vereceğim.

Biraz önce değindiğim araba kazasının ardından, 70 yaşında bir teyze, herhangi bir örgütle bağı olmadan, bir belgi ve eylem öneriyor: "Aydınlık toplum için, bir dakika karanlık". Bunun üzerine, bu fikri destekleyen, Türkiye'de bu olanlara karşı çıkan herkes, her gece saat 9'da ışıklarını bir dakika söndürüyorlar. İlk bir kaç gün hükümet bu eylemle alay etmeye çalıştı. Ama hareket yangın gibi büyüdü. Reyting şirketlerinin açıkladıkları sonuçlar, tüm Türkiye çapında nüfusun %70'sinin bu ışık kapatma eylemine katıldığını gösterdi. Bu çok önemlidir. Çünkü eyleme çok geniş ve değişik kesimlerden insanların katıldıklarını anlatmaktadır.

Sınıf savaşımının düzeyini gösteren asıl önemli gösterge, işçi sınıfının yaşadığı bölgelerde, semtlerdedir. Bugün için sınıf mücadelesinin keskinliğini kendini grevlerde göstermemektedir ama grevlerde gözükmeyen keskinlik, işçi sınıfının yaşadığı semtlerde kendini göstermektedir. Çünkü semtlerinde kendilerini yalnız hissetmiyorlar. Farbikalarda ise bir anlamda yalnızlar. Sendikacılar işçi sınıfını gerektiği gibi desteklemiyorlar. Ayrıca %30 işsizlikle, insanlar işyerlerinde eylem yapmaya çekiniyorlar. Ama evlerine geldikleri zaman, semtlerde güçlü dayanışma, güçlü örgütler var. Polis bu bölgelere girmekte zorlanmaktadır. Semtlerde halkı korumak için şu ya da bu düzeyde "savunma birlikleri" vardır.

Böylece şu gerçeğe geliyoruz: Burjuvazinin yönetme yeteneği azalmaktadır, öte yanda işçi sınıfı da eskisi gibi yaşamak istememektedir. Bunların sonucunda sınıf mücadelesi keskinleşmiştir, yığın eylemlerinde artış vardır. Bunlar, Lenin'in gösterdiği gibi, devrimci durumun tanımıdır.

Devrimci durumun devrime gitmesi için işçi ve emekçi halkın birleşmesi, işçi ve emekçi halkın örgütlerinin birleşmesi zorunludur. Şu anki durumda, sağ güçler, (hem faşistler, hem şeriatçılar) sol güçlerden çok daha örgütlü, çok daha deneyimli, çok daha zengindirler ve devletin desteğini de almışlardır. Fakat bizler de en büyük potansiyele sahibiz.

Denklemin sol yanında, devrimci güçler cephesinde iki büyük merkez vardır. Bunların birini, ki çok sayıda örgütten oluşmaktadır, "Türk solu" olarak adlandırabiliriz. (Legal partilerden söz etmiyorum, çünkü ülkenin bugünkü koşullarında legal partiler gerçek mücadele odakları değildirler, olamazlar da.) Ötekisi, efektif olarak PKK'nin temsil ettiği Kürt soludur.

"Türk solu" içinde en önemli örgüt DHKP, ikincisi MLKP'dir. TKP'nin bu örgütlerle sağlam bir dostluğu ve eylem beraberliği vardır. Solda en son gelişme, DHKP ile PKK'nin birlik protokolu imzalamalarıdır. Bu yakınlaşmaların, ve değinmediğim daha başkalarının, Türkiye'deki tüm sol güçleri birleştiren bir gelişmeye hizmet etmesi amaçlanmaktadır. Bu amacı gerçekleştirebilirsek, tüm solun gücü üyeleriyle ölçülmeyecek, çok büyüyecektir. Herşey önümüzdeki yıllardaki mücadeleye bağlıdır.

Devrimci durumun devrime gitmesi için işçi ve emekçi halkın birleşmesi, işçi ve emekçi halkın örgütlerinin birleşmesi zorunludur.

Bu amacı gerçekleştirebilirsek, tüm solun gücü üyeleriyle ölçülmeyecek, çok büyüyecektir. Herşey önümüzdeki yıllardaki mücadeleye bağlıdır.

SORULAR

Soru: Ben bu enstitüde araştırmacıyım. İki soru sormak istiyorum. 1.) Anlattığınıza göre, işçiler fabrikalarda sendikalardan mücadeleleri için destek beklemektedir. Bu noktayı biraz daha açabilir misiniz? 2.) Ülkeniz solundaki bu birliklerin, Batı Avrupa'daki benzer birliklerle ilişkileri nasıldır?

Soru: Avrupa'da da partinizin örgüt ya da üyeleri vardır sanırım. Bu örgüt ya da üyelerin, bulundukları ülkelerin komünist partileri ile ilişkisi nasıldır? Örneğin, bu partilere üye midirler?

RY: Birinci soruyla başlarsak, bugün Türkiye'de 3 büyük sendika kondeferasyonu vardır. Bir tanesi İslamcı eğilimlidir, biri, tanıyorsunuz, DİSK, diğeri TÜRK-İŞ'tir. TÜRK-İŞ, öteki iki konfederasyonun toplamından birkaç kat daha büyüktür. Dolayısıyla, pratik olarak TÜRK-İŞ, işçilerin sendikal birliğini temsil etmektedir. Bu konfederasyon, geneliyle hükümetlerle uzlaşma içinde davranmaya çalışan bir sendikadır. Fabrikada bir eylem örgütlemek istersen, ilk adım sendika engelini geçmektedir. Bu anlamda işçiler kendilerini güvende hissetmiyorlar. Ama tabii ki semtlerdeki mücadele zamanla fabrikalardaki mücadeleyi etkileyecektir.

Avrupa'da sol birlikler konusunu, Türkiye'li işçilerin yaşayıp çalıştıkları ülkelerde - ki bizler de oralardayız - böyle birlikler hakkında bilgi sahibi değilim. Fakat soldaki her partinin de, kendi geldikleri ideolojik kanallara göre elbette dış ilişkileri vardır.

Avrupa'daki komünistler sorusu: Evet, bizim partimizin yurt dışında yaşayan üyeleri, aynı zamanda yaşadıkları ülkenin komünist partisinin de üyesidirler. Örneğin bizler Britanya Komünist Partisi'nin üyeleriyiz.

Soru: Kürtlerin mücadelesinden söz ettiniz. Türkiyeli komünistler olarak Kürt sorunun nasıl çözüleceğini düşünüyorsunuz?

Soru: Semtlerde fabrikadan farklı olan nedir, bunu biraz açar mısınız?

RY: Önce ikinci sorudan başlayayım. Bu çok ilginç bir durumu yansıtıyor. Çok gurur duyuyoruz. Şu an gelişmenin başındayız. Son 2-3 yıldır işçi semtleri adete birer "kurtarılmış böge" görünümündedir. Polis kolayca ve rahatça giremiyor. Girdiğinde de kalabalık bir güçle ve korkarak girebiliyor. Bu durum nasıl oluştu? Yaşamın ve siyasetin başka alanlarında çok da verimli olmayan bir çekişme içinde olan devrimci güçler, semtlerde belirli bir dayanışma ve güç birliği gösterebildiler. Semtleri hem devletin karanlık güçlerine karşı, hem de mafyalara karşı savundular ve mafyaları buralardan sürdüler. Geçtiğimiz yıl içinde de, asıl olarak DHKP'nin katkısıyla, semtlerde Halk Meclisleri oluşturmaya başladık. Bu meclisler kuruldukları bölgelerdeki tüm sorunlarla ilgilenmektedir. Su sorunu, yol sorunu vb..Bu meclislerin kurulması ve işlemesi çok önemlidir. Eğer bu girişim başarılı olursa, İstanbul'un yanı sıra ülkenin öteki yerlerine de yayılırsa, bu Sovyet'lerin çekirdeğidir.

Kürt konusuna gelirsek, evet, Kürtler arasında bir kaç tane örgüt var. Fakat gerçekten bir tane lider var, PKK. Öteki örgütlerin mücadeleye bir etkisi yoktur. Bizim PKK ile ilişkimiz daima iyi olmuştur ve şimdi de iyidir. Ama Türk solu ile PKK her zaman kolayca yan yana gelememiştir. Böyle bir yakın eylem birliği için herhalde anahtar, Türkiye solunun en önemli iki örgütü olan DHKP ile PKK'nın bir anlaşma zemini yaratmalarıdır. Biz bu nedenle, bu iki örgüt arasında imzalanmış olan protokolü memnuniyetle, taktirle karşılıyoruz. Daha bu protokolün sonuçlarını yaşam içinde görmedik. Bunu da görmeliyiz.

Bizim Kürt sorununa bakışımız, 15 yıl kadar önce partimiz içinde en önemli tartışma konularından biriydi. Özellikle Bilen Yoldaş'ın son yıllarında ve onun ölümünden sonra genel sekreter olan H. Kutlu döneminde, partinin Kürtlere verdiği en "aşırı" destek, "kültürel otonomi" idi. Bizler, başından beri, kültürel otonomi yeterli değildir dedik, her ulus kendi yolunu seçme, kendi kaderini kendisi belirleme hakkına tartışmasız sahiptir. Bugün de başka birşey söylemiyoruz. Konumumuz budur. Biz birlikte mücadele etmek istiyoruz, birlikte devrim yapmak, birlikte yeni düzeni, devleti kurmak istiyoruz, birlikte yaşamak istiyoruz. Ama, bizimle yaşamak ya da yaşamamak tamamen onlara kalmış birşeydir. ●

Çatışmada ölümünün 30. Yılında ERNESTO CHE GUEVARA y lumuzu aydınlatıy r

1997 yılı kahraman savaşçı Che'nin, çatışmada ölümünün 30. yılı. Bu nedenle Küba Komünist Partisi, 1997 yılını Che'yi anma yılı olarak kabul etti. Che ile ilgili yayınlanmamış filimlerin, resimlerin ve bilgilerin yayınlanacağı çeşitli eylemlilikler düzenleniyor.

Ernesto Guevara 14 haziran 1928'de Arjantin'de Rosario'da dünyaya geldi. Orta halli bir ailenin oğludur. Genç yaşlardan itibaren politikaya ilgi duydu. Öğrencilik yıllarında herhangi bir eğilimin militanı olmadan, isyancı öğrenci guruplarının arasında yer aldı. Daha eğitimini tamamlamadan, Amerika kıtasını tanıma idealiyle bir arkadaşı ile yollara düştü. Bir ülkeye ait olmaktan çok, bir kıtaya ait olmayı o zaman öğrendi. Gezdiği ülkelerde yaşam, dil, iklim, coğrafya ve kültürün farklı olmasının yanısıra, bu toprakların temel ortak noktasının ekonomik adaletsizlik olduğunu anladı.

Guatemala ve Meksika'ya yaptığı gezilerde çeşitli işler yaparak hayatını kazandı ve aynı zamanda allerjiler konusundaki çalışmalarını da sürdürüp, üniversitede tıp eğitimine devam etti. Che'nin Fidel ile karşılaşması ve tanışması bu döneme rastlar. Che, *Savaş Anıları* adlı kitabında bu tanışmayı şöyle anlatır:

> "Soğuk Meksika gecelerinden birinde onunla tanıştım. İlk konuşmamız uluslararası politika üzerineydi. Sabahın erken saatlerinde, gelecekteki yolculuğa katılacaklarından birisiydim."

Meksika'daki eğitimini bitirdikten sonra 1956'da Küba'ya gitti. Granma'daki 82 kişiden birisiydi. Küba'daki ayaklanma 1 Ocak 1959'da zafere ulaştığı zaman gerilla birliklerinden sorumlu bir komutandı.

Devrimden sonra Che yine dünyayı tanımak için yola çıktı ama bu kez yapılanlar Küba devrimi için yapılacaktı. Latin Amerika ülkelerinin hemen hemen hepsini gezmişti. Şimdi sırada Asya ve Afrika vardı. Yaptığı bu gezilerde Mısır, Endonezya ve Hindistan'ı tanıma fırsatı buldu.

Che 1960 yıllarından sonrada sosyalist ülkeleri ziyaret ederek bu ülkelerin sorunları ile ilgili araştırmalar yaptı. Sosyalist ülkelerle enternasyonalist bağların kurulmasını sağladı ve bunun önemini göstermeye çalıştı. Daha sonra Küba'ya döndü.

Devrim sonrası Küba'sında, iktidarın ele geçirilmesinin ardından, ABD'nin baskıları ve Küba halkının bunlara verdiği karşılık içinde Küba devrimi kökleşmeye başlamıştı. Devrim halk sınıflarının kararlı desteğini kazandıktan sonra, devriminin sosyalist karakteri daha da güçlendi. Che'nin 28 Temmuz 1960'da Havana'da toplanan Gençlik Kongresi'nde yaptığı konuşmadaki şu bölüm bu açıdan önemlidir:

> "Bu devrimin bir komünist devrim olup olmadığını bana sorarsanız.... Bu devrimin Marksist olup olmadığı konusunda- ve ben Marksisttir diyorum- bunu kabul ederiz, çünkü devrimimiz kendi yöntemiyle Marks'ın gösterdiği yolları bulmuştur."

Che'nin 1965 Şubat'ında Cezayir'de yaptığı konuşma da bize Küba devrimi düşüncesinin hazır şemalar olmaksızın ve etiketlerden de korkmadan nasıl yapıldığını açıklıkla anlatıyor:

> "Biz komünizm yolunda, belirli bir amaca doğru ilerleyen ideolojik bir gelişmenin mantıksal sonucu olan tüm aşamaları önceden görerek bu işe koyulmadık. Emperyalizmin katı gerçeklerine bağlı sosyalist gerçekler halkımızı yeniden biçimlendirdi ve daha sonra bilinçli olarak kabul ettiğimiz yolu gösterdi..."

Che'nin, Fidel ile tanışması kendisi ve dünya devrimci hareketi için bir dönüm noktası oluşturur. Devrimin önderi, ülkenin emperyalizme karşı verdiği mücadelede komutanlık görevi üstlenen, merkez bankasının başkanı olup bir türlü düzeltilemeyen döviz durumunu düzelten, endüstri bakanı olarak kalkınmayı sağlayan, devrimin tahlilini ve Küba ile ilgili gerçekleri yazıya dökerek geleceğe aktaran bu gerillanın dehasını daha o zaman fark etmişti.

Che, aldığı tüm bu görevler için öğrenmek, araştırma ve inceleme yapmak zorunda kaldı. Che ve Küba halkı, hiç bir devrimin gökten düşmediği gerçeğini bize gösterdiler. Her devrimin, yerine getirilmek zorunda olan birçok görevi beraberinde getirdiğini ve bu çalışmaların ama iyi ama kötü yapıldığını gösterdiler. Bu çalışmalar, mekanik biçimde uygulanabilecek formüllerin hazır bir yerde beklemediğinin de kanıtıdır. Küba'nın pratiğinde Lenin bir kez daha doğrulanmıştı. Çünkü Lenin'in ünlü sorusu, *Ne Yapmalı*'nın yanıtı bir elkitabında değil, Lenin'in söylediği gibi, *somut koşulların somut tahlilinde* yanıtlanmıştı.

Che, birçok enternasyonalist gibi, yalnız kendi ülkesi için değil, başka halklar için de savaştığı için önderdir. Che iki önemli devrimde (Küba ve Guatemela) tarihe geçmiştir ama verdiği bilinçle bir çok devrimde adından söz ettirmiştir. 1959'da direniş ordusu dağlardan inerken Che, başka ülkelerin bağımsızlık ve özgürlük savaşlarına katılmayı düşünüyordu. Fakat devrim sonrası sorunların çözümü için Küba'da bulunması gerekiyordu. Kalkınma döneminin de kahramanlarından birisi oldu. Devrimden altı yıl sonra yavaş yavaş sorunlar azalmaya başlayınca Che de buralardan ayrılmayı planlamaya başladı. Gideceği ülke Bolivya idi. Neden mi? Çünkü Bolivya, Latin Amerika'nın en çok varı yoğu elinden alınmış ve en acı çeken ülkelerinden birisiydi. Che amaçları uğruna ölümü göze almış ve kavgaya yine korkusuzca atılmıştı. 8 Ekim 1967'de Bolivya birliklerinin saldırısına uğradı ve yaralanarak esir alındı. Esir alındıktan bir gün sonra kalbine kurşun sıkılarak öldürüldü.

Düşman, gözü kararmış bir şekilde gerçekleştirdiği bu katliamda şunu görmemişti: Che gibi kahramanların efsaneleşip toprakları sarması uzun zaman almazdı. Çünkü düşmanını bile önünde eğilmek zorunda bırakmış bir kişiydi. Ölümsüzleşmek için her yana kendi heykellerini diken kişleri tarih un ufak etmiş ve etmektedir. Bunlardan geriye hiçbir şey kalmayacaktır. Che gibi kahramanlar ise tarihte yer aldıkları güzellikleriyle, milyonlarca insanda yeniden doğarlar.

Şimdi dünyanın hangi ülkesinde olursanız olun, Che'nin uzun saçlı, sakallı portresini gördüğünde onu tanımayanların parmakla sayılacak kadar az olduğunu görürsünüz.

14. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali'nin hazırlıklarının sürdüğü şu dönemde festival komitesi, çatışmada ölümünün 30. yılı dolayısıyla Che'nin mücadele ruhunun ve enternasyonalizminin festivalde öne çıkartılması kararı aldı. Küba'da bulaşacak onbinlerce genç, Che'nin miras bıraktığı mücadele geleneğini, kavga ve isyan ruhunu yeniden haykıracak.

Bu yılki festivalin belgisi, "emperyalizme karşı savaş, barış için savaş ve dostluk". Bu doğruları kendi pratiğimizde göstermek için, Che gibi yola koyulduğumuzu bilmeliyiz. Haydi dayanışmaya, haydi Küba'ya, haydi Che gibi mücadeleye! ●

Nesrin Şahin

MİLYONLARCA GENÇ BİZİ BEKLİYOR

Bugün Türkiye'de yaşananlar, gelecek için Türkiye'nin şansını ya da şansızlığını doğuracak oluşumlardır. Bu şansı zorlayıp lehimize çevirmek ancak ve ancak bizim çalışmalarımıza bağlıdır. Boşa geçirilecek zaman yoktur, çünkü Türkiye'de dinamikler çok hızlı değişmektedir. Bu yüzden her alanda çalışmaları yoğunlaştırıp, elimizden gelenin fazlasını ortaya koymalı, gidişi lehimize çevirmeliyiz.

Hepimizin bildiği gibi, Türkiye dünya üzerinde en fazla genç nüfusa sahip ülkelerden biridir. Köylüsü, kentlisi, okuyanı, çalışanı, işsizi ile dev bir genç insan ordusunu içinde barındırıyor.

Gençlik denince aklımıza hareketlilik, verimlilik, üretim, dinamizm, idealizm, barış ve özgürlük gibi tanımlar gelir. Fakat Türkiye'deki genç insan ordusu bu tanımlara baskın olarak sorunları, tıkanmışlıkları, sıkıntıları getiriyor aklımıza. Bu olumsuzluklar bazı çevrelerin hoşuna gidiyor ve işlerine de geliyor. Devrimciler açısısından ise gerek örgütlenme, gerekse gençlerin devrim mücadelesine kazanılmasında ciddi boşluklar görünüyor. Bunun sonucunda da sorunların çüzümünde devrimci hareket arka planda kalıyor.

Türkiye'nin genel yapısı içindeki farklılıklar (gerek sosyo-ekonomik, gerek sosyo kültürel) genç insanların oluşturduğu yapılar içinde de söz konusudur. Bu farklılıklar pek çok sorunu beraberinde getiriyor. Her dönemde genç insanların sorunları olmuş ve bunlar farklı yollarla çözülmeye çalışılmıştır. Fakat 80 sonrası, gençlerin sorunları ve açmazları dönemin bütün çarpıklıklarını, çözümsüzlüklerini ya da sunulan yanlış çözümleri yansıtmaktadır. Ne yazık ki, bu sorunlar yumağı içinde yalnızlığa, kimlik arayışına itilen gençlik, (devletin de sınırsız yardımlarıyla!) kendisini ya ülkü ocaklarının kapısında, ya da cami avlularında bulmuştur. Ülkü ocaklarında, cami avlularında yetiştirilen pek çok isim bugün sağcı partilerin militan kadrolarını oluşturmaktadır

1980 sonrası Türkiye'de başlatılan "okuyan-düşünen insan, öcüdür, bölücüdür ve nihayetinde komünisttir" söylemi, darbeden korkmuş ve sinmiş insanlarda kolaylıkla taban buldu. Düşünmeye zemin hazırlayan her türlü unsur devlet tarafından tek tek yok edildi. Kitaplar yakıldı, düşünmek yasaklandı(!), yazarlar, aydınlar öldürüldü, hapishanelere kapatıldı. Bunlar yapılırken eğitim sistemi de payına düşeni fazlasıyla aldı. Eğitim-öğretim sistemi, gerek müfredat, gerekse müfredatı uygulayanların değiştirilmesiyle düzeltildi(!). Öğrencilerin sorgulayan, araştıran, kendi seslerinden, kendi türkülerinden korkmayan insanlar olması için emek sarfeden öğretmenler, profösörler görevlerinden alındı ya da sürüldüler. Yerlerine devlet ideolojisini benimsemiş, dayatmacı, dar kafalı ve gerici kişiler atadılar.

Evet, artık herşey sistemin istediği gençleri yaratmak için hazırdı.

Türkiye gençliğinin büyükçe bir bölümünün siyasallaşmaktan korktuğunu ve bu nedenle tepkileri ne kadar yoğun olsa da göstermediğini düşünürsek, sistemin amacına uygun çalıştığını ve bunun meyvalarını da uzun süredir topladığını söyleyebiliriz. Tepkilerini korkusuzca ortaya koyan, mücadeleyi ne olursa olsun kucaklayanların dışında kalan gençliğin genel özellikleri şöyledir:

* Pop kültürünün uyuşturucu etkisiyle şekilci, gündelikçi, tüketici yaşayanlar, bunun yanında köşe dönücü hayallerle ya şarkıcı ya da futbolcu olmak isteyenler,
* Zamanlarını okul kantinlerinde, kafelerde, kahvehanelerde geçirip, "bize dokunmayan yılan bin yaşasın" mantığıyla hareket edenler, çevrelerinde olup bitenlerle ilgilenmeyenler,
* Sağ ideolojinin etkisinde fanatikleşenler, birey değil kul olma zihniyetni benimseyenler.

Bu olumsuzluklar içinde bir başka gerçeği de belirtmekte yarar vardır ki, bizi asıl ilgilendiren ve üzerinde durulması gereken de budur: Yeni kuşağın zaaflan ne olursa olsun, büyük çoğunluğu *kendini özgürce ifade etmekten yanadır.*

Süreci derinleştirmek elimizde

Peki, anlattıklarımız içinde devrimci hareket hangi noktada, üzerine düşenin ne kadarını yaptı, ya da yapıyor mu?

Sorunun cevabı evet yaptı ya da yapıyor olsaydı, ortadaki sorunlar bunlar olmazdı. Cevabın olumsuz olmasının farklı nedenleri olduğu kesindir. Toplumda yaşanan karmaşaların devrimci örgütler içinde de farklı şekilde yaşanması (kavgalar, çekişmeler, ayrışmalar, devlet tarafından engellenmeler) devrimci örgütlerin istenilen zeminde hareket etmesini zorlaştırdı ve geciktirdi. Böyle olunca, toplumda bu kadar geniş yer tutan, sebebi ne olursa olsun en küçük bir hareketlenmede engellenmeye çalışılan ve her zaman enerjisinden korkulan gençlik içinde devrimcilerin yer alması gecikti. Bu gecikmenin yanı sıra onlara ulaşacak ve örgütleyecek yeni programlar da geliştirilmedi.

İşte bu noktada, özde olmasa da, şekilde değişikliğe ihtiyaç var. Onların korkularını yenecek, sorunlara akılcı çözümlerin sunulduğuna onları inandıracak, güçlerinin farkına varmalarını sağlayacak yeni tutumlara ihtiyaç var.

Bunları okurken, İstanbul'da akedemik istemleri için yürüyen, eylemlerini sıklaştıran öğrencileri düşünüyor olabilirsiniz. Gözden kaçırmamız gereken nokta, İstanbul'daki öğrenci hareketlerinin Anadolu'nun bütününe mal edilemeyeceğidir. İstanbul dışındaki öğrenci hareketinin cılızlığını ve çoğu bölgelerde varlığından söz edemeyeceğimizi görmeliyiz. Hatta, Anadolu'daki pek çok üniversitenin, sağcı rektörlerin, dekanların, profösörlerin ve sağcı öğrencilerin tekelinde olduğunu söyleyebiliriz. Ulaşılması gereken yerler işte bu bölgelerdir. Hareketi yaygınlaştırıp, güçlendirmek için bu bölgerdeki arkadaşlara ulaşıp, destek olup aynı çatı altında toplamalıyız.

Türkiye'de son dönemlerde devletin kirli çamasırlarının üst üste ortaya çıkması halkı da artık bıktırmıştır. Üst üste ortaya çıkan skandalların, Refah Partisi'nin kendi tabanı dışındaki kitleyi hiçe sayarak meydan okumasının ve en önemlisi de medyanın etkisiyle, halkımız gerçekten ***en küçük olaylarda sokaklara dökülmeye hazır*** hale gelmiştir. Bize düşen bu oluşumu, bu tepkileri, özellikle gençler arasında yoğunlaştırarak, sonuç alınabilecek zemine kaydırma sürecini hızlandırmaktadır. Yoksa, oluşmaya başlayan bu tepkiler devlet tarafından farklı şekillere sokulabilir ve sokulacaktır. Ortaya çıkan sonuç, **bugün Türkiye'nin komünist partisinin yol göstereciliğine, sağ duyusuna, önderliğine ihtiyacı olduğudur.**

Bu bağlamda, *gençlik içinde* yapılması gerekenler şunlardır:

1. Komünistler, öğrencilerin başlattıkları akademik mücadeleye en başından sahip çıkmalı, onu devrim kavgası yolunda ilerletmelidir.
2. Öğrencilerin-gençlerin, somut sorunlarından kalkarak bunların devrimle bağı gösterilmeli ve onların devrim mücadelesi yolunda bilinçlenmesi için çalışılmalıdır.
3. Siyasal guruplaşmaların olduğu bir toplumda siyasal rekabet önlenemeyeceğine göre, safları açık etmek, ortalığı netleştirmek önemlidir.
4. Bağımsız komünist çizgi *en açık bir biçimde* öne sürülmelidir. Komünist dünya görüşü sürekli işlenmelidir. Öğrenciler arasında komünist partisinin güçlenmesi için çalışılmalıdır. Komünist olmayan görüşlerle yoğun savaşılmalıdır.

Bugün Türkiye'de yaşananlar, gelecek için Türkiye'nin şansını ya da şansızlığını doğuracak oluşumlardır. Bu şansı zorlayıp lehimize çevirmek ancak ve ancak bizim çalışmalarımıza bağlıdır. Boşa geçirilecek zaman yoktur, çünkü Türkiye'de dinamikler çok hızlı değişmektedir. Bu yüzden her alanda çalışmaları yoğunlaştırıp, elimizden gelenin fazlasını ortaya koymalı, gidişi lehimize çevirmeliyiz. İçine girdiğimiz devrimci durumu değerlendirmezsek, devrim tarihi bizden hesap soracaktır. ●

Özgür Can

HALKIN GÜCÜ: HALK MECLİSLERİ -V

İlk başlarda yalın grev komiteleri olarak ortaya çıkan bu yapılanmalar zaman içinde giderek daha fazla devrimci mücadelenin içinde yer almaya başladı. Sovyetler, giderek yalnızca ekonomik haklar için savaşımın tek bir elden nasıl yürütülebileceğini araştırıp uygulayan örgütler değil, aynı zamanda temsil ettikleri işçi sınıfı ve emekçi halkın devrimci-demokratik siyasal istemlerinin elde edilmesi için de mücadele veren örgütler haline geldiler.

Mustafa Kızıltepe

Ekim 1905'e kadar bu grevlerin ekonomik yanı daha ağır basıyordu. Siyasal nitelikleri ise bu tarihten itibaren daha açıkca ortaya çıkmaya başladı. İşçilerin en acil istemi çalışma koşullarının iyileştirilmesiydi. Buna bir müstesna varsa, o da St. Petersburg'da metal endüstirisinde çalışan işçilerdi; onların acil istemlerinin arasında çarlığa karşı belgiler bulmak mümkündü. Öte yandan belediye işçileri, büro emekçileri, fırıncılar ve dok işçileri de çalışma gününün 10, 9, hatta 8 saate indirilmesini istiyorlardı.

''Kanlı Pazar''ı izleyen grev dalgasının ardından hükümet çarın itibarının halkın gözönünde tümden yokolmasını önlemek amacıyla bazı ödün vermelere girişti. İşçilerin memnuyetsizliklerinin nedenlerini araştırmak ve bunları gidermek amacıyla iki komisyon kuruldu. İşçiler arasında seçimle belirlenecek temsilcilerin bu komisyonlarda yer almaları öngörüldü. Bu girişim iki haftadan uzun sürmedi, ancak Petersburg'daki İşçi Temsilcileri Meclisi'nin kurulmasına ve daha da önemlisi işçilerin daha radikal konumlara gelme sürecine çok önemli katkıları oldu.

17 Şubat 1905'de St. Petersburg'da önemli bir toplantı oldu. Dokuz iş dalında çalışan işçi tabanının seçtiği 400 kişilik seçmenler kurulu biraraya geldi. Bu öncü işçilerin %20'si Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisi üyesiydi, %40'ı ise herhangi bir siyasal akımla örgütsel bağı olmayan ancak ileri işçilerdi. Önemli bir kısmı çarlığın zindanlarını bildiklerinden Boleşviklere yanaşmakta bir ikircimlik göstermediler. Onlarla birlikte imzaladıkları ültimatom ise temsilci seçiminde seçme özgürlüğünü, tabanla temas ve fikir alışverişinde serbestliği ve de hapse atılmış olan işçi temsilcilerinin serbest bırakılmasını istiyordu. Hükümet ertesi gün ültimatomu redetti. Aynı gün komisyonda yer alacak işçi temsilcileri seçilecekti. Bu durumda temsilci adayları komisyonda yer almayı redettiler. Bir bildiri yayınlayarak uyguladıkları boykotun nedenlerini halka açıkladılar ve işçileri şu amaçlar için mücadele etmeye çağırdılar:

1. 8 saatlik işgünü,
2. Devlet tarafından bir sosyal sigortanın kurulması,
3. Halkın temsilcilerinin hükümete katılması,
4. Japonya'yla olan savaşa son verilmesi.

Komisyonun 20 Şubat'ta lağvedilmesiyle birlikte çarlığın işçi sınıfı ve emekçi halkın sorunlarını legal yollardan çözme girişimlerinin 1905 yılı için ilk ve sonuncusu böylece suya düşmüş oluyordu. Ancak şunu hemen belirtelim ki, bu deneyimin tarihsel önemi, işçilere sovyetlerin bağrında fabrikalarda seçilmiş işçi temsilcileri aracılığıyla kendi öz sınıfsal istemlerinin dile getirebileceğinin bilincine varmasıydı.

Sovyetlerin prototipi: İşçi Komiteleri

Daha önce de belirttiğimiz gibi, 1905 Ocak'ında Rusya'da grev dalgası patladığında bunu önceden planlayıp eyleme dönüştürmüş bir örgüt ya da sendikal yapılanma henüz yoktu. Diğer bir deyişle, bu grevler kendiliğinden grevlerdi; yerel sorunlardan kaynaklanıyorlar, bir kaç gün ya da en fazla bir-iki hafta sürüyorlar, ondan sonra da ya işçilerin istemlerinin yerine getirilmesi nedeniyle ya da grevci işçilerin grev fonlarının tükendiği için sona eriyorlardı. Grevdeki fabrika temeline dayanarak seçilen işçi komiteleri de bulundukları fabrikadaki grev eyleminin yönetiminden sorumluydular.

Ancak tüm ülke çapında böylesi bir grev dalgasının aynı anda patlamış olması ve hareketin çeşitli birimlerde açıktan devrimci bir niteliğe bürünmeğe başlaması, bu grev eylemlerine önemli bir ivme kazandırdı. Mantar gibi fışkırmağa başlayan işçi komiteleri çeşitli adlar altında ortaya çıkıyorlardı: Grev komitesi, delegeler meclisi, işçi komitesi, vs. Kısa zamanda da bir isim giderek daha çok duyulmağa başlandı: *İşçi Temsilcileri Meclisi (Sovyet).*

Örneğin, St Petersburg'daki Putilov fabrikasında 3 Ocak 1905'de grev ilan edilir edilmez işverenle görüşmeleri yürütmek üzere 37 kişilik bir delegeler komitesi oluşturuldu. İşverene sunulan istemlerin arasında, işçilerin istemlerini yönetimle görüşmek amacıyla sürekli bir komisyonun oluşturulmasının bulunması önemlidir. Ay sonunda aynı fabrikada yeniden grev patladığında seçilen işçi delegeleri diğer fabrikalardaki sınıf kardeşlerini ziyaret ederek onlardan Putilov'daki grevi desteklemelerini istediler. Kısa sürede grev işverenin bilinçli olumsuz tavrı nedeniyle sertleşme eğilimleri göstermeye başladı. Mayıs ayında bir kısım işçi greve katıldıkları için işten atılınca kendi aralarında bir toplantı yaptılar ve 26 kişilik bir komisyon oluşturdular. Bu komisyonun amacı işçiler arasında bır yardımlaşma fonu kurmak ve örneğin bedava yemek verecek dört kantin kurmaktı.

Benzer örgütlenmeler, geçici ya da sürekli olsun, ocak ve şubat aylarında başkentte patlayan grevlerde de oluşturuldu. Kısa sürede ülkedeki diğer büyük yerleşim ve endüstri merkezlerinde de işçiler benzer yapılanmalara girişmeye başladılar.

İşçilerin böyle yerel örgütlenmelerinin mantıksal sonucu, kısa sürede aynı işdalında ancak farklı fabrikalarda çalışan işçilerin oluşturduğu komitelerin bir araya gelerek fabrikalar arası bir örgütlenme yaratmasıydı, ve öyle de oldu. Bu türden delegeler meclisinin ilk ortaya çıktığı kent Moskova olarak bilinir ve ilk meclislerin oluşturulduğu işdalları olarak basın ve tekstil anılmaktadır. Örneğin aralık ayında Moskova'da basın işçileri genel grevler sırasında bir ''Basın İşçileri Meclisi'' oluşturdular. 110 işyerinde çalışan işçilerin seçtiği 264 delegenin oluşturduğu bu meclisin 15 kişiden oluşan bir yürütme komitesi bulunuyordu. Genel grevden sonra da varlığını sürdüren bu meclis, sendikal bir tüzük hazırlamaya girişerek bu işdalındaki ilk sendikalaşmanın da yollarını böylece işlemeye başlamış oldu.

Fabrikalarda oluşturulan *işçi komiteleri* ya da belirli işdallarında oluşturulan *delegeler meclisleri* olsun, 1905 yılının bahar-yaz aylarında başta, Moskova ve St Petersburg olmak üzere Rusya'nın büyük yerleşim merkezlerinde izlenen yoğun sendikalaşma çabalarına önemli katkıları oldu. Burada belirtilmesi gereken önemli bir nokta varsa o da şudur: Ne zaman ki bir işyerinde patlayan grev giderek aynı işdalında ya da aynı yerleşim bölgesinde bulunan diğer fabrikalara da yayılma eylemini göstermeye başlıyordu, o zaman yerel bir yapılanma ile yetinmeye çalışmak eylemin başarısını tehlikeye atmak anlamına geliyordu. Bu nedenle çeşitli fabrikalarda seçilmiş olan işçi delegelerinin oluşturduğu şehir ya da bölge temelinde daha merkezî bir örgütlenmeyi yaşamın kendisi dayatıyordu. Böyle bir örgütlenme, temsil ettiği geniş işçi ve emekçi yığınlarının sözcüsü olarak genel ya da işdalına özel amaçlarla ilgilenmek üzere sorumluluk almış oluyordu. İşçi temsilcileri meclisi ya da Sovyet diye adlandırılan örgütlenmeleri de bu anlamda ele almak gerekir.

Akla kaçınılmaz olarak şöyle bir soru geliyor: Peki, sovyetlerle sendikalar arasında fark var mıydı? Varsa neydi? Fark tabii vardı, sovyetlerin ilk ortaya çıktıklarında daha az belirgin olan bu farklar zaman içinde daha da belirginleşti. İlk başlarda yalın grev komiteleri olarak ortaya çıkan bu yapılanmalar zaman içinde giderek daha fazla devrimci mücadelenin içinde yer almaya başladı. Sovyetler, giderek yalnızca ekonomik haklar için savaşımın tek bir elden nasıl yürütülebileceğini araştırıp uygulayan örgütler değil, aynı zamanda temsil ettikleri işçi sınıfı ve emekçi halkın devrimci-demokratik siyasal istemlerinin elde edilmesi için de mücadele veren örgütler haline geldiler. Ekonomik ve siyasal savaşıma belli bir ivme katmak Sovyetlerin en önemli özelliklerinden biri olmuştur.

İlk başlarda işyeri temelinde işçilerin haklarını korumak amacıyla ortaya çıkmış olan bu örgütler zamanla işçilerin daha örgütlü ve daha bütünleşmiş biçimde tek bir yumruk gibi savaşmak gereksinimlerini karşılamak görevini üstlenmiştir. Buraya kadar söylediklerimizden de açıktır ki, sovyetlerin ilk ortaya çıkış nedeni siyasal iktidarı ele geçirmek olmamıştır; ancak bu yapılanmanın verdiği savaşım zaman içinde giderek daha çok siyasal bir kimliğe kavuşmaya başlamıştır. ●

Kolayca İnternet

HOPPALA! ÖP BABANIN ELİNİ!

Gelişmeye ayak uydurmak zorundayız. Biz saplantılarımızı, eskiye, alışılmışa yenilgiyi anlatan bahanelerimizi bir kenara hemen atmazsak, öncülüğüne soyunduğumuz toplum bizi aşacaktır.

Bilimsel teknolojik devrimin ana motoru "mikroçip" özellikle emperyalizmin savaş teknolojisine ve de büyük bir potansiyel olarak uzay teknolojisine dev adımlar attırdı. Bu bir küçük parmağın tırnağından daha büyük olmayan günümüzün insanlık harikası "çip", bilgisayar biliminin uygulama alanını akıl almaz bir hızla genişletti. Bu alanda da, her zaman olduğu gibi, nasibini almada başı çeken sektör olan savaş teknolojisinin ve ona bağlı araştırma birimlerinin bilinmeyen yanlarını bir kenara bırakırsak., geldiğimiz noktada toplumsal olarak en berrak ve yaygın uygulama herhalde İnternet'tir. (İnternet ve İntranet ve bunlara bağlı uygulamaların üretimde bugün tuttuğu yeri de hesaba katarak.)

Bugün geldiğimiz aşamada İnternet artık bilgisayar teknolojisının de gelişme hızını olumlu yönde etkileyen bir faktör haline geldi. Çünkü, insanın özgür girişim potansiyelini okşayan ulaşılabilirlik özelliğiyle İnternet bugün giderek üzerine oturduğu teklonolojiyi aşar ve arkasından sürükler bir konuma gelmektedir.

"İlkel" dönemlerinde "HTML" adıyla bilinen bir yazılım ve komünikasyon dilini kullanan ve sınırlı yazı formatları, sayfadan sayfaya bağlantı olanakları ve alt düzeyde grafik yeteneklerini içeren bu medya, şimdiden geliştirdiği biçimler ve zenginliklerle içine oturduğu kabuğu zorlar duruma gelmiştir. Bunun somut hayatta en belirgin göstergesi doğal olarak sürekli azalan bilgisayar fiyatlarının son dönemde büyük bir düşüş kaydetmesidir. Eski deneyimlerden kalkarak PC teknolojisinde yakında yeni bir patlamanın geleceğine işaret etmek durumundayız. Daha şimdiden pentium 400'ün bugünlerde dolaşıma gireceğini biliyoruz. Ama bunun da ötesinde bir beklentinin yanlış olacağını düşünmüyoruz.

Uzay boşluğunun kusursuz koşullarında "Gallium Çip"i üretme deneyimleri yapıldı, ama karlı bulunmadı, "Bubble hafıza" söylentileri dolaştı ama bir şey çıkmadı, organik hafıza iddiaları her zaman yapılıyor. Belki bu kadar iddialı bir şıçramadan bugün sözetmek için erken, ama birşeyler dönüyor. Yakında ortaya çıkar.

İşin şakası bir yana, gerçek şudur ki, İnternet artık bugün bilgisayar teknolojisinin ilerlemesinin önemli katalizörlerinden biri haline gelmiştir. Konunun yazımızı asıl ilgilendiren yönü de budur.

Bilgisayar oyunları, elektronik eğitim vb dallarda başlayan ve belli bir süredir ortalığı saran "multimedia" curcunası artık her türlü görsel ve duysal uygulamaları içeren ve kullananın aktif katılımını öne çıkaran 3-boyutlu ve "virtual reality" (fiili gerçeklik) olanaklarıyla donatılmıştır. İnternet, kendi ortamının gerek kullandığı dil ve gerekse fiili sınırlılıklarına rağmen, tüm bu üst düzey uygulamaları adapte etmekte gecikmedi. Bugün, multimedia teknolojisinin tüm yenilikleri İnternet zemininde de yansımaktadır. Yakında tüm bu alanların gideceği yönü de belirleyecek yine İnternet olacaktır. Fakat bugün bu gerçekliğin yeterince yüksek sesle söylenememesinin altında yatan nedenler İnternet olgusunun üzerine oturduğu zeminin sınırlamalarıdır.

Bu sınırlamaları, içiçe geçmiş 3 alanda ele alabiliriz.

Birinci tıkanıklık altta işleyen dilin sınırlamalarıdır. HTML dili, belirttiğimiz gibi, her türlü uygulamayı dolaysız olarak işleme sokma yetisine sahip değildir. Çalışma mantığı daha "windows" sistemi ortaya çıkmadan önce yürürlükte olan "MS-DOS" sistemini andırmaktadır.

İnternet neden böyle sınırlı bir dil üzerine inşa edilmiştir sorusunun cevabı ise birçok farklı bilgisayar sistem ve sürücülerinin (Windows, Apple Macıntosh, Unix vb.) birbirlerini anlayabileceği bir dil olma gereksiniminde yatmaktadır. Yoksa farklı sistemleri kullanan guruplar için farklı İnternet ağları kurmak gerekecekti.

Fakat HTML dilinin bu sınırlamaları çözümsüz olsaydı İnternet bugün geldiği yerin yakınlarına bile yaklaşamazdı. Sürekli üretilen sayısız "yardımcı-yazılımlar" yoluyla şimdilik bu kısıtlama minimuma indirilmektedir. Yazımızın son bölümünde bu yardımcı-yazılım ve uygulamalarla ilgili daha detaylı bilgi ve ipuçları vereceğiz.

İkinci tıkanıklık iletişim yöntemlerinin getirdiği sınırlamadan kaynaklanmaktadır. Bunun da iki yönü vardır. Birincisi ve çözümü kolay olanı Internet servis sağlayıcılarından kaynaklanan yönüdür. Bazı servis sağlayıcıları ilerlemeye ayak uydurmakta gecikmektedir. Örneğin, servis sağlayıcınız İnternet'te gezinti yapacağınız taşıtın (browser) son çıkan sürümlerini kabul etmiyorsa yukarıda belirttiğimiz birçok yardımcı-yazılımların ve dil-destekçilerinin olanaklarından yararlanamazsınız.

Sorunun, dünya çapında iletişim ağının bugün ulaşmış olduğu düzeyle bağlı, ikinci yönü henüz telefon hatlarının bilgisayar teknolojisinin çalışma hızının çok gerisinde kalmasından kaynaklanıyor. Bu da doğal olarak, olanaklar var olduğu halde, İnternet'te bazı ileri ses, video tipi uygulamaları kullanma isteğini geri çekiyor. Yakında Küba'da yapılacak geleneksel Gençlik Festivali'ni burjuvazinin televizyonlardan kesintisiz yayınlayacağı herhalde düşünülemez. Bunu İnternet yoluyla izlemenin, en azından teknik olarak, olanağı var. Ama, yarım saatlik bir bölümünü bile izlemek için en az tam 24 saat bilgisayarınıza yüklenmesini beklemek zahmetine ve masrafına katlanabileceğinizi düşünebilmek doğru mu olur? Yani bağlantınızı piyasanın en hızlı modemiyle ve en ileri teknolojiye fırsat tanıyan servis sağlayıcısıyla ve hatlardaki trafik yoğunluğunun en az olduğu bir saatte yapsanız dahi iletişim hızınız telefon hatlarının elektronik sinyalleri taşıma hızıyla sınırlıdır.

Bu sorunun çözümü içinde sürekli girişimler oluyor. Örneğin, telefon şirketlerinin sadece bilgisayar iletişimi için digital hatları var. Bu hatlar normal hatlardan daha hızlı ve pürüzsüz. Fakat getirdiği kolaylık gereken yanında hala çok kısıtlı kalıyor ve daha pahalı. Bunun dışında çapı büyük video, ses vb. dosyaları yoğunlaştırma (compression) programları var. Bunlar telefon hattından iletilecek verinin miktarını azaltıyor. Fakat, henüz bunlarda dosyaları yeteri kadar küçültemiyor. Bu alandaki gelişmeler hızlı bir şekilde ilerlemeye devam ediyor.

Herhalde bu sorunun gerçek çözümü uydular yoluyla haberleşme sisteminin topluma yayılmasıyla bağlı.

Üçüncü sorun piyasadaki bilgisayarların hız ve kapasitesiyle ilgili. Multimedia teknolojisinin mantığı sürekli daha ileri ve çok yönlü uygulamaları gündeme getiriyor. Sistem programlarının, yazılımların ve yardımcı-yazılımların sayısı ve çapı hızlı bir şekilde artıyor. Bu da sürekli bilgisayar araçlarının (hardware) hız ve kapasitelerini yükseltme ihtiyacını doğuruyor. Dün her şey için yeterlisini seçip aldığımız bilgisayar bugün eklenen yeni proğramlar vb ile yavaşlamış, hantallaşmış hale geliyor ve sınırlarını zorladıkça da kitlenme, veri kaybetme ve hatta çökme sorunları karşımıza çıkıyor.

Bugün Pentium 400'ler piyasaya sürülmek üzere. Artık Pentium 133'den itibaren bilgisayarlar bazı multımedia uygulamalarını 4 katı hızlı çalıştıran MMX teknolojisiyle donatılmış olarak satılıyor. MMX'i olmayan Pentiumların aylar, haftalar mertebesinde fiyat çöküşüne uğrayacağı söyleniyor. Tabii ki bugün için tüm bunların teknolojinin en üst tepelerine hakim olmak isteyen program kurucuları, web sitesi yaratıcıları için daha büyük anlamı var. Daha Internet'e yeni bağlanma girişiminde olanlar için ise iyi haber. Çok daha yüksek kapasite ve hıza sahip bir sistemi daha ucuz fiyata kurma olanağını sağlıyor. Ama burada olası bir yanılgıya, veya kendi beceriksizliğimize kılıf olacak bir kaçışa hemen bir çizgi çekelim. ''Bak ne güzel işte fiyatlar düşüyormuş. İyi ki almamışız. Zararlı çıkacakmışız'' demeyelim. Bilgisayar sistemlerindeki bu ilerleme ne bugün başladı ne de yarın duracak. **Bizim somut bir gereksinimiz, bir kararımız var. Oraya girip, gazeteyi almak.**

Bu üçüncü sorunla ilgili bir noktayı açmamız gerekiyor. İlk bakışta, en azından İnternet açısından, telefon hatlarının bu hantallığında, bilgisayar kapasite ve hızlarının artması olgusu bir paradoks gibi gelebilir. Durum öyle değil. Bir bakıma sözünü ettiğimiz bir çok yardımcı-yazılım (Plug-ıns) bu sorunu dolaylı yoldan çözmeyi amaçlıyor. Ya dosyaların yapısını değiştirip hatlardan geçeni küçülterek, ya hatların yapısına daha uygun hale getirerek, ya da öbür tarafta alıcının dosyanın tümünün geçmesini beklemeden izleme olanağını☞

sağlayarak. Sonuçta tüm sistemin kökten çözüm olanağının henüz olmadığı ortamda var olanla en iyisini yapmayı getiriyor.

Özetlersek, İnternet'in bugün karşılaştığı bir takım sorunlar onun hakkettiği yere oturmasını yavaşlatıyor. Ama aralıksız üretilen çözümlerle sorun tekrar fakat daha üst düzeylerde kendini yeniden üretiyor.

Şimdi bu yeni yazı dizimizle başlatmayı amaçladığımız daha güzel Internet ve ipuçları konusunun ilk bölümüne değinelim.

Nereden Başlamalı?

1. Taşıt (Browser)

İnternete bağlanırken seçim yapmamız gereken ilk alan taşıt (browser) konusudur. Piyasada bu taşıtların sayısı çok. En başta gelenleri "Internet Explorer", "Mosaic" ve "Netscape" tir. Bunların da değişik sürümleri var. Bizim de şimdi sitemizde uygulamaya koyduğumuz bazı kolaylıkları ve yenilikleri layıkıyla izleyebilmek için bu taşıtların son sürümlerini seçmekte yarar var. Örneğin, İnternet Explorer'in 3.01 sürümünün en uygun olduğunu düşünüyoruz. (Bunu sitemizden kopyalayabilirsiniz)

Burada dikkat edilmesi gereken şey hangi Windows sistemine sahip olduğunuzdur. Seçtiğiniz taşıt ve sürümünün kendi sisteminize uygun versiyonunu almanız gerekiyor. Windows 3.1 de Windows 95 versiyonunu kullanamazsınız.

2. Servis Sağlayıcısı

İkinci seçmeniz gereken şey bağlantıyı kuracağınız İnternet servis sağlayıcısıdır. Bunu belirleyen fiyat, kolaylıklar, yan hizmetlerin yanında en önemli faktör seçtiğiniz taşıtı destekleyip desteklemediği sorusudur. Özellikle Windows 95 sistemini (yani 32 bit sistemi) kullanıyorsanız ve Internet Explorer 3.01 Windows 95 versiyonunu seçmişseniz çok karşılaşacağınız bir sorun bazı servis sağlayıcılarının bunu desteklemediğidir. O zaman seçtiğiniz taşıtın bir fonksiyonu kalmayacaktır. Servis sağlayıcısıyla anlaşmayı imzalamadan önce bu konuyu mutlaka araştırın.

3. Yardımcı-Yazılımlar

Bunların sayısı yüzlerle ölçülüyor desek yanılmayız. Bazıları gerçekten yararlı ve gerekli olan bu yazılımların yanında bilgisayarınızın hafızasını işgal etmekten başka işe yaramayacakların da sayısı az değildir. İlk etapta, bizim sitemizi ilgilendiren yanıyla gerekli olanlarını aşağıda sıralıyoruz. Diğerlerine önümüzdeki sayılarda ve sitemizden alma olanağını geliştirdiğimiz ölçüde değineceğiz.

Resimler: Sitelere yerleştirilmiş renkli resimleri izleyebilmek için "izletici" ek yazılımı gerekiyor. Eğer yukarıda değindiğimiz 3 taşıttan birini seçmişseniz bu sorununuz olmayacak. Çünkü bu taşıtlar bu yazılımı da içeriyor.

Ses: Eğer Windows 95 ve İnternet Explorer kullanıyorsanız yine sorununuz yok. Aksi taktirde önümüzdeki sayıdan itibaren sitemizde İnternet sayfalarına bakın.

PDF Formatlı Dosyalar: PDF taşınabilir dosya formatını anlatıyor. Bu herhangi bir mizampaj proğramıyla hazırlanmış dosyaları aynen alabilmek ve izleyebilmek için kullanılan bir sistem. Bu formatta hazırlanmış dosyaları açabilmek için "Adobe Acrobat Reader" denilen yardımcı yazılım gerekiyor. (Örneğin: *İşçinin Sesi*'ni baskıya girdiği biçimiyle bu yazılımı kullanarak izleyebilir, kopyalayabilir veya yazıcıdan çıkarabilirsiniz) Bu yazılımı sitemizin Internet köşesinden alabilirsiniz.

ZİP Yazıcıları: Bu yazıcılar dosyaların daha az yer kaplaması için sıkıştırma yapmayı sağlarlar. Sıkıştırılma yapılmış dosyaları açabilmek için de aynı yazıcıya gereksinim var. Piyasada en önde gelen ve hemen hemen her sistemle uyumlu olanı "Winzip" tir. Bunu da sitemizden kopyalayabilirsiniz.

4. Bilgisayar Eklentileri:

Ses, vıdeo tipi bir takım uygulamaları gözlemleyebilmek için bilgisayarınızın bir takım araç ve gereçlere ihtiyacı olacaktır.

Bunların ilki ses kartı denilen ve ses dosyalarının dinlenebilmesi için gerekli bir araçtır. Şimdi çoğu bilgisayar hazır ses kartıyla satılmaktadır. Aksi taktirde bilgisayarınızı bu amaca dönük kullanmak istiyorsanız sisteminize uygun ses kartını bulmanız gerekiyor. (Tabi ki bunun yanında hoperlör sistemini de unutmayın.)

Aynı şey renkli resim ve grafikleri daha kaliteli ve video gözlemleyebilmek içinde gereklidir.

Bilgisayarınız elbette belli bir kapasitede video kartını içermektedir. Fakat daha üst düzeyde ve kalitede görüntü için ek vıdeo kartı yerleştirmeniz gerekebilir. Bilgisayarınızın dağıtımcısından gerekli olanı öğrenebilirsiniz.

''Daha biz İnternet bağlantısını kurmak için çabalıyoruz. Bunca ek bilgi ve araçlar nereden çıktı şimdi?'' diye konuşacaklar için hemen bir parantez açıp şunu söyleyelim:

Gelişmenin yolu bu yönde gidiyor. Ayak uydurmak zorundayız. Gazetemizin geçen sayısında çıkan bağlayıcı yazıyı bir kere daha okumanızı tavsiye ederiz. ●

☞ *Baştarafı 12.sayfada*

Öyleyse arabanın derhal oradan çekilmesi gerekir!

"Bugün ülkemizi tepeden tırnağa kuşatan 'din tacirleri'nin kimlikleri ortaya çıkmıştır. İmam-hatip liselerinin eğitim amaçlı değil, ideolojik amaçlı olduğu bilinen bir gerçektir."diyor Hikmet Çetinkaya Cumhuriyet'teki yazısında. "Refah Partisi, Türkiye'yi Ortaçağ'ın karanlığına götürmek isteyen güçlere teslim olmuştur. Yerel yönetimlerde başlayan 'yarım hilal' kuşatması bugün amacına ulaşmıştır. Belediyeler 'radikal dinciler' karargahı olmuş; İBDA-C, HİZBULLAH, İslami Hareket gibi yasadışı silahlı şeriatçı örgütler 'artık silahlı mücadeleye başlamalıyız' mesajını vermeye başlamışlardır. Sekiz yıllık sürekli zorunlu eğitime karşı çıkanlar laik, demokratik cumhuriyetin temeline dinamit koyup patlatmak isteyenlerle aynı çizgide olduklarının farkındalar mı?"

Bu soru elbette ki Refah Partililer, daha doğrusu Refah tabanının %6'sını oluşturan kökdendinciler (radikaller) için değildir. Onların zaten amacı budur. DYP ve ANAP gibi merkez sağ partiler 8 yıllık sürekli temel eğitimden yana mıdırlar? Bu durumda imam-hatip liselerinin orta kısımları kapanacaktır. Refah, 5 artı 3 formülünde ısrarlı.

Öbür ikisi ise orta kısmın kapanmasına razı görünürken, "seçmeli Arapça ve Kuran" dersleri konulması biçiminde formüller üretip, din eğitimini daha da yaygınlaştırmak peşindeler. Böylece, merkez sağ çöktü. Çünkü, "hem dinci, hem liberal, hem muhafazakar, hem ilerici olayım derken, her birinin içinde bir Refah olduğu ortaya çıktı... Hem ilerici, hem muhafazakar... Hem atılımcı, hem maneviyatçı nasıl olunur?" Olunmaz elbet. Din sömürüsünde elbetteki Refah'tan aşağı değiller. Şimdi orta kısımları kapatılmak istenen imam hatip okullarını açan kimler? Demirel'in çeşitli başbakanlık dönemlerinde 200, utanmadan kendisini 'laikliğin güvencesi' gibi gösteren Tansu Çiller'in birkaç yıllık başbakanlığında ise tam 185 imam-hatip okulu açılmıştır.

TC'nin laik ve demokratik cumhuriyet olduğunu ileri sürmek kadar büyük yalancılık olamaz. Çarpık ve yanlış tanımlamalarla anlatılan Türkiye tipi laikliğe bile sahip çıkamıyan bu sağ siyasi partiler mi demokrasiyi getirecek? Cumhurbaşkanı, "Türkiye cumhuriyeti laiktir, herkes ibadetini serbestçe yapabilmektedir" diyor. Demokratik solcu(!) Ecevit, ne anlama geliyorsa, "laikliğe en uygun dinin İslamiyet olduğunu" söylüyor. En kısa tanımıyla din ve devletin birbirinden ayrılması ve birbirlerinin işlev alanına girmemesidir laiklik. Türkiye'de öyle mi? En az üç bakanlığın bütçesine eşit bütçeye sahip bir Diyanet İşleri Başkanlığı var, dinle ilgili akla gelen ne varsa düzenliyor. Ama anayasada laik devlet olduğu yazılıdır. Yirmi beş yılı aşkın süredir hep konuşulan, tartışılan ve program taslakları hazırlanmış olan 8 yıllık zorunlu temel eğitim üzerine Parti görüşü sunmak için, konuyu bilim adamlarına inceletecekmiş Ecevit. Onlardan farklı birşey söylememek için merkez sağ partilerini tavrını bekliyor.

Susurluk raporu fare doğurdu, yığınlara dikkat

Susurluk Komisyonu dağıldı. Raporun hazırlanması bile birkaç üyenin üzerinde kaldı. Hazırlanan rapor devleti ele geçirmiş olan çetenin "ç"sini bile açıklamaya yetmez. Çetebaşları Çillerler'e ve generallara ulaşamadı komisyon. Çete elemanları arasında dönen kara para 50 milyar dolar, Türkiye'nin yıllık bütçesinden daha fazla. Devletin döviz rezevleri bitmiyor, ekonomisi batmıyor, % 80 enflasyona rağmen ve çete-devlet içiçeliği sürüyor. Bir şafak vakti, çetebaşının pansiyon içhizmetleri bakanı Akşener, emniyet genel müdürlüğünü basıp, kapısını kırarak, bu makamı bir ''Çelik'' ele teslim ediyor. Komisyon başkanı Elkatmış, "siyasi sorumluların bulunmasını kamuoyuna bırakıyoruz. Elbette ki bunlar da tek başına yapmamıştır" diyor.

Halk siyasal sorumluları başından beri biliyor. Ama bugün farklı olan, her sınıftan yığınların harekete geçmeye başlamasıdır. Geceleri evlerde sokaklarda 'aydınlık için ışık karartma' eylemlerine milyonlar katılıyor. Stadlarda siyasiler yuhalanıyor. Metal-İş'in Ankara dışındaki büyük spor salonunda klasik batı müziği konserini izleyen onbinlerce müziksever kültür bakanını yuhalıyor ve bir ağızdan "Türkiye laiktir, laik kalacaktır " diye tezahürat yapıyor.

Cumhuriyet tarihinin hiçbir döneminde toplumsal bilincin böylesine dışavurumu görülmemiştir. Devrimciler, komünistler birlik-beraberlik içinde yığınsal eylemleri örgütleyip yönlendirmelidir. Devrimci durum giderek derinleşiyor: Gün devrimcilerin günüdür. Toparlanıp, bastıralım. 1 Mayıs'ta yığınları alanlara dolduralım. MİLYONLARA ULAŞALIM! ●

REJİM BUNALIMI SÜRÜYOR: GÜN DEVRİMCİLERİNDİR, TOPARLANIP BASTIRALIM!

Geceleri evlerde sokaklarda 'aydınlık için ışık karartma' eylemlerine milyonlar katılıyor. Stadlarda siyasiler yuhalanıyor. Metal-İş'in Ankara dışındaki büyük spor salonunda klasik batı müziği konserini izleyen onbinlerce müziksever kültür bakanını yuhalıyor ve bir ağızdan "Türkiye laiktir, laik kalacaktır " diye tezahürat yapıyor. Cumhuriyet tarihinin hiçbir döneminde toplumsal bilincin böylesine dışavurumu görülmemiştir. Devrimciler, komünistler birlik-beraberlik içinde yığınsal eylemleri örgütleyip yönlendirmelidir.

Umut Gazioğlu

Devleti yöneten kim, hükümet mi?

TC devletini Refahyol hükümeti mi yönetiyor? 28 Şubat tarihinden beri; 'hükümet vardır, uyum içinde çalışmaktadır' diye yaygara yapsalar da, hükümetin sadece adı vardır. Uluslararası ilişkilerde genelkurmay başkanı Karadayı ve temsilcileri muhatap olmaya başladı. Alman dışişleri bakanı Klaus Kinkel, Avrupa Parlamentosu sosyalist ve liberal gurup başkanları ve Fransız dışişleri bakanından, kendisine görüşme önerileri geliyor.

Yurtdışı ziyaretlerinde askerlerin yanısıra, siyasi yanı olan ağır olan kişilerle görüşüyorlar. Diplomatik alanlarda etkinliklerini artırdıkları gibi, burjuva gazetelerinin belirtmesine göre, askerler, Türkiye'nin insan hakları sicilinin düzeltilmesi için ciddi bir çalışma içindeler. Birçok yabancı temsilciye bu konuda brifing veriliyor. ABD'nin en büyük 5 gazetesinin muhabirleri geçtiğimiz haftalarda Güneydoğu'ya götürüldü... Askerler, sivillerin yapması gereken bu konularda da insiyatifi almış durumdalar.

Tansu'nun 'tavşana kaç, tazıya tut' taktiği tutmuyor

Hırsızlık-yolsuzluk prensesi Tansu, boğulmamak için ipine sarıldığı Erbakan'dan desteğini çeker mi? "Tavşana kaç, tazıya tut" taktiği içinde, hem Erbakan'ı hem de MGK'yı idare etmeye çalışıyor. Partisinin eriyip bitmesi onu ilgilendirmiyordu; gerektiğinde başına eşarbını takar, üveylikten çıkıp, Refah'ın öz bacısı olurdu. Zamanında "siyaset dinin emrindedir." özdeyişini(!) patlatarak yatırımını yapmıştı. Şu 7-8 ayı geçirip 98'e ulaştı mı, başbakanlığa yeniden konar, düzlüğe çıkardı. Bu arada medyadan da büyük öcünü alırdı! Öte yandan TSK'ne şirin görünüp, MGK kararları doğrultusunda ortağına karşı, kendisini "laik-Atatürkçü, laik cumhuriyetin garantisi" gibi göstermeye başlamıştı. Burjuvazinin bir kesiminin kendisine yüklediği bu "anahtar rolünü", neredeyse kamuoyuna benimsetiyordu.

Ama artık ne TSK'nin ve ne de yanındaki burjuva kesiminin ona güveni kalmadı!

Tansu bugünlerde, Erbakan'ının MGK'na direnişini kırıp, hükümetin sürmesine zemin yaratmak için, özel davet verdiği Menderes'ten medet umuyor. Boşuna! Çünkü, kendisini siyaset sahnesine çıkartan eski Ticaret ve Sanayi Odaları genel başkanı ve Özer Uçuran'dan sonra en yakın dostu Yalım Erez tarafından da terkedildiği açıklandı. Odalar Birliği ültimatomunu verdi: Bu hükümet gitmelidir. "Aksi halde, bugün ülkeyi çıkmaz sokağa getirenler, yarın uçuruma götürürler." Arkasından TÜSİAD Antalya'dan ses verdi: "Bu hükümetin uzun süreli devam etmesi mümkün değil. Zoraki koalisyonun sona ermesi gerekir." Patronlar çıkarları gereği de olsa, hükümetin gitmesi konusunda, esnaf birlikleri ve işçi sendikalarıyla hemfikir...

Erbakan, demokrasi ve ABD'den gelen destek

Erbakan, demokrasinin "d"sine bile tahammül göstermeyen bu şeriatçı, şimdilerde, "atanmışlar seçilmişlerin emrindedir, onlara yol gösteremez" diyerek demokrasiden sözetmeğe başladı. Uygulaması için dayatılmış MGK kararlarına karşı savaş ilan etti. Ama TC başbakanı, eğitimin kesintisiz 8 yıl olması, tarikatlara bağlı yurt ve Kuran kurslarının Milli Eğitim'e devredilmesi ve kılık-kıyafete, tekkelere ilişkin devrim yasalarının işletilmesini öngören 18 maddelik MGK kararlarına imza attı. Toplantıyı izleyen birkaç gün içinde, kendi imzasıyla bakanlara tek tek mektup gönderip, kararlarını uygulanmasını isteyen de aynı başbakandı. Kurul toplantısında itirazını yapabilecek, toplantıyı terkedecek demokratik cesareti gösteremiyen Erbakan, biriki hafta sonra demokrasi arslanı kesildi.

Erbakan artık takıyye yapmıyor. Arkasındaki medya ile birlikte laik devlet anlayışına, bunu savunan güçlerin (ki bu güçler; sokaklarda yürürken, stadlarda futbol maçı seyrederken ve hatta salonlarda klasik müziği konserleri dinlerken bile "Türkiye laiktir laik kalacaktır!" diye haykıran her sınıftan halkın kendisidir) tümüne veryansın etmektedir. Bırakalım ileri demokrasiyi, burjuva demokrasisi bile sanki laiklik olmadan gelirmiş gibi.

Erbakan ve çevresi şeriat devleti anlayışını ve laiklik karşıtı düşünceyi hayata geçirme girişimlerine engel olmayı, anti-demokratik ve "laiklik diktası" olarak ilan ediyor. Bu tür demogojilerle toplumu, "şeriat-darbe" ikilemiyle (iki ucu da pis sopayla) karşı karşıya getirip şaşırtmaca oynuyor. Asıl amacı, hükümeti darbe yoluyla bırakmaktır. Böylelikle akıllarınca demokrasi havarisi olarak, gelecek olan askeri faşizme karşı (sözde!) mücadelesine demokrasi güçlerini katacak ve belki bir İslam devrimi gerçekleştirebilecekler. Bu kafalarından geçse de uzak olasılık. Ama bir başka açıdan bakarsak, demokrasi düşmanı dinci bağnazlar, teokrasi yandaşları, böyle rejimlerde serpilir gelişirler.

Erbakan bu direniş gücünü nereden alıyor? ABD'den. ABD dışişleri bakanlığı sözcüsü Burns, bir süre önce, "Türkiye'de laik-demokrasiyi destekiyoruz" diye demeç vermişti. Ama arkasından general Çelik Bir'in "demokrasiye balans (denge) ayarı yapıyoruz" söylemi, ABD'nin hoşuna gitmemiş görünüyor. Sakladığı gerçek yüzünü, 26 Mart tarihli yarı resmi *Washington Post* gazetesinde, hem de bir barış vakfı kuruluşunun genel müdürünün (John Tirman) kalemiyle yansıtmış. Hep karşı göründüğü Erbakan'a açık destek vermiştir:

> "Tahakkümcü Türk ordusu, seçilmiş başbakana dini görüşlerini serbestçe ifade edilmesi gibi dine prim veren tutumundan vazgeçmesi için baskı yapıyor...Kendisini laikliğin savunucusu gören ordudur, oysa demokratik yoldan seçilen başbakan Necmeddin Erbakan'dır. Bu karışıklığın üç tehlikesi vardır. Birinci tehlike: Türkiye'deki islam tehdidi abartılmaktadır. İkinci tehlike: Türk ordusunun rolü yanlış anlaşılmaktadır. Üçüncü tehlike: Bu tartışma dikkatleri Türk ordusuyla Türk Kürtleri arasındaki anlaşmazlıktan kaynaklanan asıl sorundan başka yere çekmektir... Atatürk'ün mirası bu dehşetli ve heybetli Silahlı Kuvvetlerdir. Bu ordu bu ayın başında olduğu gibi seçilmiş hükümeti kamuoyu önünde rezil edebilmektedir." (*Washington Post*'tan aktaran Esen Ünür, 27 Mart 97, *Hürriyet)*

Rejim sorunu, 8 yıllık kesintisiz eğitim, liklik ve siyasi partilerin tutumu

Askerler Türkiye'de hükümet değil bir rejim sorunu olduğunu açıkça söylüyorlar. Refah eliyle yarı iktidar olmuş siyasal İslamın tehlikesine ısrarla parmak basıyorlar.

Üst düzey bir askeri yetkilinin, hükümete ilişkin değerlendirmesi oldukça çarpıcıdır: "Bir araba park yasağı levhasının altına bırakılmışsa, bu ikisinden biri fazladır. Bu durumda, ya o park levhası oradan kaldırılır veya o araba oradan çekilir." Yani Park yasağı levhası, laik rejim ve onun yasalarıdır; araba ise mevcut hükümettir. Arabanın orada kalmasına izin verildiği takdirde, park yasağı levhasının kaldırılması tehlikesiyle karşı karşıya kalınır. ☞ *Devamı 11.sayfada*